

A Szekszárd-tolnai kistérség sportstratégiája

2009

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
1. A kistérség bemutatása.....	4
1.1. Sporttörténet, sportélet a kistérségben.....	8
1.2. Sportlétesítmények, infrastruktúra a kistérség településein.....	16
2. Az oktatási intézmények sporttevékenysége.....	22
3. Kiemelkedő, tradicionális rendezvények.....	28
4. A sport helye, szerepe a kistérség életében.....	32
5. Szervezeti, intézményi háttér.....	34
6. Pályázati tevékenység.....	39
7. Sportfinanszírozás.....	41
8. Sportinformációs rendszer.....	42
9. Sportfejlesztési tervek, célok.....	42
10. Legitimáció.....	45

Bevezetés

„A sport a játék alatt tanítja meg az embert rövid idő alatt a legfontosabb polgári erényekre: az összetartásra, az önfeláldozásra, az egyéni érdek teljes alárendelésére, a kitartásra, a tettekézségre, a gyors elhatározásra, az önálló megítélésre, az abszolút tisztességre, és mindenekelőtt a "fair play", a nemes küzdelem szabályaira.”

(Szent-Györgyi Albert)

A Magyar Köztársaság Alkotmánya megfogalmazza, hogy minden magyar állampolgárnak joga van a legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez. Ennek a jognak a gyakorlati érvényesülését, a tisztességes játék jegyében kifejtett sporttevékenység lehetőségét, az olimpiai eszme, mozgásgazdag életmód terjesztését, terjedését annak hagyománnyá válását a sportról szóló 2000. évi CXLV. törvény előmozdítja. A testkultúra az egészségvédelem fontos eszköze, a szabadidő eltöltésének társadalmilag is hasznos módja. A sport jelentős szerepet tölt be az erkölcsi, fizikai és személyiség formálásában.

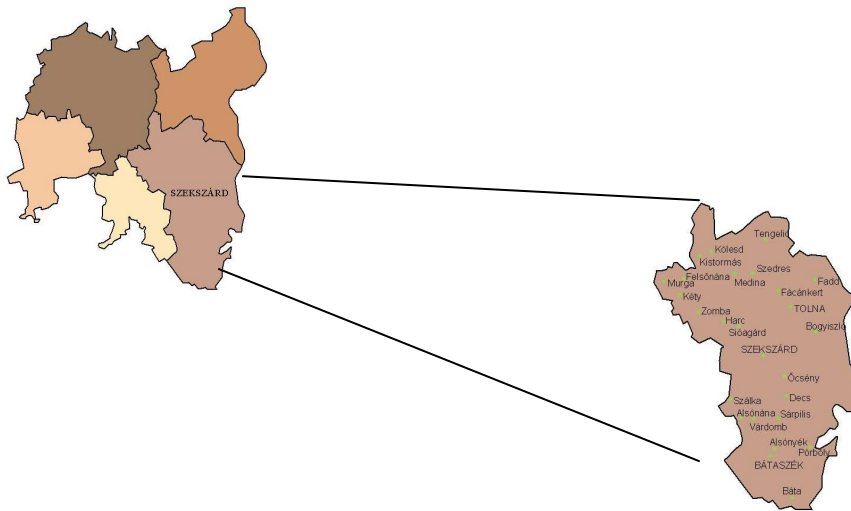
Az utóbbi évtizedben bekövetkezett gazdasági-társadalmi változások merőben új közeget teremtettek a sportnak. Megszűnt a sportszervezetek, sportegyesületek, szövetségek direkt állami irányítása, finanszírozása. Az elmúlt időszakban a szociális, a kulturális és az oktatási feladatok zúdultak a helyi önkormányzatokra, a sport egyre inkább háttérbe szorult.

Míg a versenysport, az élsport területén kimagasló eredményeket, nemzetközi sikereket érnek el sportolóink, addig a lakosság nagy részének rossz az egészségi, edzettségi állapota. A sport társadalmi szerepe a nemzetközi és az országos tendenciákat követve mára Szekszárdon és térségében is megváltozott. Élesen elkülönül egymástól a szabadidősport, amatőr sport és a versenysport, élsport. Míg az előbbi esetében az egészségmegőrzés, az esélyegyenlőség került előtérbe, a versenysport, élsport esetében a látvány, a közönség szórakoztatása a cél.

Szükség lenne az emberek szemléletének megváltozására, hiszen egyre romló egészségi állapotunk (csökkenő élettartam, túlsúly, szív- és érrendszeri betegségek, szenvedélybetegségek) ellenére is jócskán elmarad a sportolók aránya a nyugati országokétól, városokétól, pedig a sport a legolcsóbb orvosság.

1. A kistérség bemutatása

A Szekszárd-tolnai kistérség a Dél-dunántúli régióban Tolna megye déli részén fekszik. A megye 5 kistérsége közül a legnagyobb területű: 1028 km². A kistérség központi szerepet tölt be a megye életében. Ezt a funkciót erősíti Szekszárd, mely kistérségi központ és megyeszékhely is egyben.

¹ A kistérség elhelyezkedése Tolna megyében

A domborzatilag alapvetően két – síksági és dombsági – részre tagolódó kistérség természetföldrajzi adottságai a mezőgazdaság számára kedvezőek. A kistérség települései 5 természetföldrajzi mikrorégióhoz kapcsolódnak, melyek közül kettő dombsági (Szekszárdi-dombság, Tolnai-Hegyhát), három alföldi (Dél-Mezőföld, Tolnai Sárköz, Sárvíz-völgy) morfológiai típust képvisel.

A kistérség gazdaságának általános jellemzése

A feldolgozóiparon és mezőgazdaságon alapuló struktúra az 1990-es évek elején bekövetkezett társadalmi-gazdasági változások hatására egyrészt tulajdonilag-szervezetileg jelentősen átalakult, másrészt erőteljesen eltolódott a kereskedelmi és szolgáltató szektor felé. Jelenleg a vállalkozások száma alapján az ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatások, kereskedelem, javítás és az ipar emelhetők ki, hiszen együttesen a kistérségben tevékenykedő vállalkozások 60 %-át adják. Ennek kapcsán megemlítendő, hogy Szekszárd környékén a

¹ In: Tolna megye társadalmi-gazdasági helyzete az ezredfordulón
KSH Tolna Megyei Igazgatósága, 2004.

megyei átlagnál erőteljesebb a szolgáltatási jellegű ágak dominanciája, és annál jóval kisebb a termelőágak részesedése is.

A kistérség gazdasági mutatói a megyében a Paks-Dunaföldvári kistérség után a legjobbak. Ugyan a térségben vannak hátrányos helyzetű települések, de a kistérség egésze az elmúlt években nem számított leszakadó és ezért támogatásban részesített területnek. A megyeszékhely, Szekszárd, a mutatói alapján kiemelkedik a megyei települések közül, de a többi megyeszékhelyhez, ill. a hasonló nagyságrendű városokhoz képest már több tekintetben alulmarad (munkanélküliség, infrastruktúra, külföldi tőkebeáramlás, átlagjövedelmek), hátrányban van.

A két kisebb város, Bátaszék és Tolna, a termelés, ellátás, szolgáltatás területén kialakította a maga néhány településére kiterjedő részleges vonzáskörzetét. Tolna és Szekszárd közelsége és részben kölcsönös racionális érdekeltsége miatt együttélésre és együttműködésre van kényszerítve. A térség szempontjából a két város együttesen jelent egyfajta növekedési tengelyt. Tolna mindenekelőtt a Duna vonalában tölt be szervező-ellátó szerepet. A távolabb fekvő Bátaszék már dominánsabban tudja megjeleníteni kistérségi részközpont szerepét, mely a kistérség határain is túlmutat.

A kistérség többi települése nagysága, alapellátottsága, közlekedés- földrajzi helyzete alapján integrálódik Szekszárd vonzáskörzetébe.

A kistérségben 2004 végén 6476 vállalkozás működött. Ezek együtt a megyében működő összes vállalkozás mintegy 43 %-át tették ki. 2006-ban a vállalkozások száma már 9968. Ezek alapján megállapíthatjuk, hogy a kistérségben koncentrálódik a megye vállalkozásainak jelentős része. A 9968 vállalkozás 36%-a, 3607 társas vállalkozás. Működési területüket tekintve jelentős részük, 75%-uk szolgáltatás területén tevékenykedik és mindösszesen csak 7,8 %-uk működik a mezőgazdaság területén.

A kistérség települései között jelentős különbségek alakultak ki az ezer lakosra jutó működő vállalkozások számában. A kistérségi átlagot (73) öt település vállalkozássűrűségi értéke haladja meg, közöttük Szekszárdé (129,1), ami azért jelentős, mert itt található a kistérség vállalkozásainak közel 60 %-a. A vállalkozásokkal jól ellátott községek Szekszárd közvetlen szomszédságában találhatóak.

Az 1 km² - re jutó regisztrált vállalkozások száma a kistérségben 6,3, míg a megyében 4.

Mindezek alapján elmondható, hogy a vállalkozások sűrűsége közel 50 % - kal haladja meg a kistérségben a megyei átlagot. A kistérség előkelő helyezését a megyei jogú város létének, valamint a viszonylagosan jó infrastrukturális adottságoknak köszönheti.

A kistérség jelenleg is a megye egyik legfejlettebb körzete. A gazdaságfejlesztéshez a feltételek adottak, a bankszektor, telekommunikáció és szolgáltatások, a jó mezőgazdasági adottságok mind jó háttérrel jelentenek a gazdasági megújuláshoz és jelentősen serkentik (serkenthetik) a vállalkozói kedvet.

A megyében befektetett külföldi tőkének a 38 %-a koncentrált a kistérségben.

Infrastrukturális, közlekedési adottságok a kistérségben

A város és a kistérség közlekedési adottságait tekintve ki kell emelni a közúti közlekedés tekintetében a fővárossal, ill. az ország más régióival való kapcsolattartás nehézségét, és ennek gazdasági kihatásait, melyet a közlekedési peremhelyzet, a rendszerhez csatlakozás szűk keresztmetszete, ill. a közvetlen nemzetközi csatlakozás hiánya okoz. Ebből a közlekedési elzártságból kitörni csak regionális összefogással van esély.

A vasúti közlekedés helyzete elég kedvezőtlen. A kistérség vasúti infrastruktúrája korszerűtlen, a megyeszékhelynek nincs közvetlen kapcsolata a régió másik két megyeszékhelyével.

A közlekedési kapcsolatok fejlődésében a szekszárdi Szent László híd, valamint a 6-os, 56-os utak fejlesztése együttesen várhatóan kedvező hatást gyakorol a kistérség gazdasági folyamataira.

Mindezidáig a Duna híd átadása nem hozott érezhető gazdasági áttörést a kistérségben, hiszen a hídra vezető utak fejlesztése, M9-es menti területek infrastruktúrával történő ellátása még szükséges ahhoz, hogy a Szekszárd-tolnai kistérség a befektetők számára perspektivikus terület legyen.

A gazdaságfejlesztéssel összefüggő lehetőséget rejt magában - a szükséges fejlesztések további megvalósulása esetén - a kistérség (és Tolna megye) egyetlen belföldi légi közlekedésre alkalmas repülőtere, mely Ócsényben található. Jelenleg az ország legnagyobb sportrepülőtere. 2002-2003-ban regionális forrásból a reptéren mintegy 320 millió Ft körüli beruházással felújították a leszállópályát és a fogadóépületet.

A Duna, mint nemzetközi vízi út szerepe a régió közlekedési kapcsolatai és a turisztikai fejlesztések terén nagyon fontos fejlesztési cél. A közlekedési kapcsolatok fejlesztéséhez a kikötőhálózat és logisztikai központok kiépítése szükséges.

A Duna kínálta turisztikai lehetőségek jobb kihasználása a megye dunamenti térsége számára egy lehetséges kitörési pontként értékelhető. A keselyűsi duzzasztómű hatására a Sió a Dunától Sióagárdig az év nagy részében hajózható, IV. osztályú vízi út, ezáltal nagyobb dunai

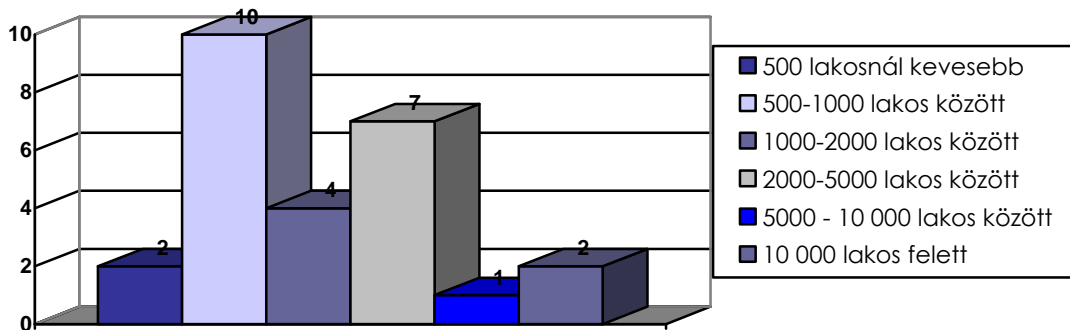
hajók számára a Szekszárd-Keselyúsi kikötő is megközelíthetővé válik. Személy- és teherforgalma nem számottevő.

Demográfiai helyzet, tendenciák

A kistérség nemcsak a megye legnagyobb területű kistérsége, hanem a legmagasabb népességszámú is. A népesség számát a csökkenő születési hányad, a magas halandóság és a lakosság vándorlásának hatásai alakítják: kistérségnek 2004-ben még 90 496 lakosa volt, ami 2009-ben 88 174 főre csökkent.

A Társulást 26 önkormányzat alkotja, melyek között Szekszárd Megyei Jogú Város mellett Tolna és Bátaszék városok is tagjai. A községek népesség szerinti megoszlása: az 500 fő lakosnál kisebb népességű települések száma kettő, az 500-1000 lakos közötti településeké tíz, az 1000-2000 lakos közötti település négy, a 2000-5000 lakos közötti település hét. A társuláshoz tartozó települések együttes lakosság száma 2009. évben 88 174 fő volt.

A kistérség települései lakosság számuk alapján

A 88 174 fő 26 településen él, a lakosság több, mint 60 %-a a három városban, 9 %-a pedig 1000 fő alatti kistélepeleéseken.

A kistérség állandó lakossága 2009. január 1-jén

Sorszám	Település	Szekszárd-tolnai kistérség lakossága
		2009. január 1-jén
1.	Szekszárd	34 818
2.	Bátaszék	6 833
3.	Tolna	11 946
4.	Decs	4 260
5.	Fadd	4 468
6.	Alsónána	773
7.	Alsónyék	820
8.	Báta	1 838
9.	Bogyiszló	2 308
10.	Fácánkert	735
11.	Felsőnána	666
12.	Harc	931
13.	Kéty	736
14.	Kistormás	360
15.	Kölesd	1 578
16.	Medina	843
17.	Murga	92
18.	Ócsény	2 592
19.	Pörböly	584
20.	Sárpilis	679
21.	Sióagárd	1 319
22.	Szálka	607
23.	Szedres	2 364
24.	Tengelic	2 482
25.	Várdomb	1 264
26.	Zomba	2 278
Összesen		88 174

1.1. Sporttörténet, sportélet a kistérségben

Szekszárdon és térségében a 19. század nyolcvanas éveiben alakultak az első jelentősebb sportegyletek. Közülük néhány évtizedekig volt összefogója és fenntartója egy-egy sportágnak. Majdnem minden településen alakultak vadásztársaságok és lövészegyletek a katonáskodás után is fegyvert forgatók kedvtelésére. A kistérségben sportban legnagyobb múlttal azonban Szekszárd rendelkezik.

A megyeszékhely két világháború közötti sportélete az 1840-1918 között létrejött nyolc sportegylet hagyományain alapult, melyeket tovább gazdagított a következő huszonöt évben bejegyzett újabb nyolc egyesület. Közülük is kiemelkedett néhány: a Szekszárdi Sport Klub, a Szekszárdi Törekvés SE és a Szekszárdi Turul SE, majd az utóbbi kettő egyesülésével

létrejött Tolnavármegye Sport Egyesület, az ötvenes években pedig a Szekszárdi Szövetkezeti Spartacus SE, illetve a Dózsa SE. Utóbbi kettő válogatott sportolók egész sorát nevelte ki cselgáncs, súlyemelés, ökölvívás, atlétika, kerékpár, kajak-kenu, birkózás sportágakban. Mindezek mellett a torna, úszás, vízilabda, kézi- és kosárlabda, labdarúgás, sakk, természetjárás, teke, asztalitenisz is jelen volt a városban.

A kistérség másik két városában (Bátaszék, Tolna) folyik még élénk sportélet. Bátaszéken az atlétika, kosárlabda, labdarúgás, ökölvívás, sakk, karate, Tolnán pedig az asztalitenisz, kajak-kenu, kézilabda, labdarúgás, úszás és vízilabda emelhető ki.

A térségben leginkább labdarúgó szakosztályok működnek (15 településen). Bátán és Tolnán női labdarúgó szakosztály is bejegyezésre került. A kézilabda sportot 6 település lakosai űzik. A sportegyesületet vezetők személyének változásai alapvetően befolyásolják a sportéletet a településeken. A kisebb községekben kevés a sporttal őszintén kapcsolatban lévő szakember, bár ez nagyobb településeken is problémát okoz.

Asztalitenisz

A sportág már az 1900-as évek elején ismert volt Szekszárdon, de a nagy eredményekre még sokáig várni kellett.

1970-es években a Szekszárdi Vasas Sportkör és a Szekszárdi KSE is működtetett asztalitenisz szakosztályt. 1974-ben a Vasas javaslatára egyesültek, azzal az indokkal, hogy együtt eredményesebben szerepelhetnek. 1976-ban azonban már a Szekszárdi Szövetkezeti Spartacusnál készülhettek az asztaliteniszezők. Kezdetben Link Ferenc, majd Jánosi György vezényelte edzéseiket. A nők az NB II és megyei I., a férfiak az NB III és a megyei I. osztályban versenyeztek. A biztató eredmények ellenére az edzési lehetőségek egyre rosszabbak lettek, ami maga után vonta a játékoslétszám csökkenését. 1983-ban a női, egy évvel később a férfi szakág is megszűnt. A nők a Költségvetési Üzem Sportegyesületéhez, a férfiak pedig Bátaszékre igazoltak.

A 80-as évek végén a női asztaliteniszt a Húsipari SE felkarolta és majd 10 évig támogatta. 1997-ben új egyesületként bejegyezték a Szekszárd Sportklubot, mely a súlyemelőkön kívül az asztaliteniszezőket is befogadta. Ezekben az időkben tért vissza tízéves távolléte után a megyébe Sáth Sándor, aki korábban a tolnai asztalitenisz sikereinek kovácsa volt. Munkához látott és a megyeszékhelyen haldokló sportágot feltámasztotta. Manapság a Szekszárd Asztalitenisz Club a hazai extraligában, illetve nemzetközi porondon a Klubcsapatok Szuperligájában szerepel. A klubban szervezett keretek között folyik az utánpótlásnevelés, mely kiterjed Szekszárd vonzáskörzetére is.

Tolnán is nagy hagyományai vannak az asztalitenisz sportnak. A Fastron Asztalitenisz Club jogelődje 1924-ben alakult. Az 1950-es évektől kezdve részt vett az országos csapatbajnokság különböző osztályaiban elsősorban férfi csapatával. Az 1970-es évek elejétől indult fejlődésnek a sportág női vonala, Sáth Sándor edzői tevékenységének köszönhetően. 5 év alatt a megyebajnokságból az NB I-be jutott a Tolnai Vörös Lobogó, majd a nemzetközi porondra is kilépett a csapat. Öt alkalommal a Bajnok Csapatok Európa Kupája döntőjében is szerepeltek. Tolnán kezdte pályafutását Bátorfi Csilla, Bolvári Ildikó, Balogh Ilona, Bolvári Katalin. A felnőttek között a Bolvári Ildikó – Balogh Ilona páros hatszor nyert Magyar Bajnokságot. Az időközben Fastron AC-re keresztelt csapat jelenleg az extraligában szerepel.

Atlétika

A szekszárdi atlétika kezdete a XIX. sz. második feléig nyúlik vissza. A helyi Tüzoltó Egylettől elszakadva 1878-79 táján alakult meg az önálló Atléta Klub a tolnai megyeszékhelyen, majd ezt követte 1912-ben a Szekszárd SK atlétika szakosztálya.

A II. világháború előtti időszakban a Turul Szövetség és a Törekvés VSE, illetve a két klub egyesülése után a Tolnavármegye SE színeiben versenyeztek a sportág képviselői.

A minőségi atlétika 1942-ben az egykori válogatott hármassugró, Besenyei Gyula testnevelő Szekszárdra kerülésével indult útnak a városban. A világegést követően a MADISZ-hoz, illetve a Törekvés VSE-hez, az ötvenes évek elején a Bástyához majd a Dózsához kerültek a város atlétái.

A sportág helyi történetének első mélypontját az 1954-es esztendő jelentette, amikor Besenyei Gyula távozása után mindössze két igazolt atléta maradt Szekszárdon.

Mozolai János, gimnáziumi tanár, egy év alatt 40-50 fős csapatot verbuvált, válogatottak kerültek ki a megyeszékhelyről.

A hetvenes években ismét erősen megcsappant a versenyzők létszáma. Szabó Miklós testnevelő dolgozta ki a szakosztály új szervezeti modelljét, amely egy év múlva beindult az általános iskolák bekapcsolódásával. Ez idő tájt tűnt fel Kovács Attila, aki szekszárdi színekben 1981-ben 100 m síkfutásban országos felnőtt bajnokságot nyert, s az Újpesti Dózsa versenyzőjeként 1988-ban 5. helyen végzett a szöuli olimpia „százas” döntőjében.

A nyolcvanas évek eleje - Fogarasi Sándor vezetőedzőségének időszaka - a szekszárdi atlétika aranykorszakának számított. 1980-ban például összesen 13 utánpótlás és felnőtt országos bajnoki címet nyertek a Dózsa versenyzői.

1987-ben különváltak a Dózsa szakosztályai. Az atléták létrehozták saját klubjukat az AC Szekszárdot. Az egyesületen belüli konfliktusok miatt azonban 1991-ben a középtávfutók

Németh Gyula, edző vezetésével kiváltak és SporTolna néven önálló egyesületet alakítottak. 1997-ben visszatértek az AC kötelékébe és azóta ez a szakág a legeredményesebb csoport. Számos válogatott atléta található közöttük. Az egyesület legjobb eredményét Csillag Balázs érte el, aki 2002-ben a Münchenben rendezett Felnőtt Európa bajnokságon 5000 m síkfutásban 7. helyen ért célba.

Kajak-kenu

Szekszárdon a Központi Sportiskola működtette a kajak-kenu szakosztályt, majd 1976-tól a Szekszárdi Szövetkezeti Spartacus Sportkörhöz kerültek a vizes sportág képviselői. A működési feltételek javításához nagyban hozzájárultak a tolnai üzemek és szövetkezetek. A javuló körülmények ellenére azonban az eredmények lassan jöttek. Így is az első évben 3 versenyző lett válogatott kerettag. Évről évre sikeresebben szerepeltek a különböző versenyeken, folyamatosan emelkedett a válogatott sportolók száma. A legkiemelkedőbb eredmény akkoriban Nagyvárad Tibor nevéhez fűződött, aki ifjúsági világbajnokságon ezüstérmét szerzett. A Szekszárdi Szövetkezeti Spartacus Sportkör a rendszerváltást követően - 1991 óta - önálló egyesületként működik Tolna városában, Alois Dallmayr Tolnatek Kajak-Kenu Sport Club néven. Versenyzőik a club önállósodása óta 47 érmet szereztek az Európa- és világbajnokságokon. Tagjaik között tudhatják a tizenötszörös világbajnok Csabai Edvint, Györe Attilát, Jámbor Attilát, Szakály Viktort. Náluk nevelkedett és versenyzett a többszörös világ- és Európa bajnok Faldum Bereniké.

2008. évi eredményeik alapján a világ legeredményesebb egyesülete lett a Tolnatek Kajak-Kenu Sport Club a maratoni szakágban.

Karate

Bátaszéken Tóbi István kezdeményezésével 1983-ban indult a karate szakosztály, és egy fiatal, agilis, testnevelő Nagy Ákos segítségével vert gyökeret a karate Wado-ryu ága. Ebben a sportágban fiataljaink országosan és világviszonylatban is jegyzett eredményekkel dicsekedhetnek. Az utóbbi években több kimagasló eredményt értek el karate sportolóink. 2004-ben Nagy Ákos Európa Bajnoki aranyat, majd 2005-ben világbajnoki aranyat szerzett a karate sport Kata, azaz formagyakorlat kategóriájában. Eredménylistáját tanítványaival együtt tovább sikerült növelnie, mert 2007-ben Valenciában a Világbajnokságon már a bátaszéki karatékák 2 arany, 1 ezüst, és 3 bronzérmét szereztek, Horgász Dezső, Romhányi Vid, Köbli Kata és Nagy Ákos jóvoltából.

A Karate Szakosztály nagy hangsúlyt fektet a sportág népszerűsítésére, ezért több versenyt szervez a hazai közönség szórakoztatására. Az év első felében a Tavaszi Bátaszék Bajnokságot, mely kizárólag a szakosztály általános iskolás korú sportolóit célozza meg, tavasszal a Széki Kupát, melyet 2009-ben már 14. alkalommal rendeztek meg 250 fő részvételével. Az őszi szezonban kerül megrendezésre a tavaszi verseny folytatásaként, az Őszi Bátaszék Bajnokság, és az Országos Bajnokságra előkészítő verseny, az Alisca Bau Kupa.

A Klub életében nagyon fontos a csapatépítés, ezért évek óta szerveződnek a nyári edzőtáborok, 2005 előtt Orfűn, azóta Kunfehértón.

Kerékpár

A kerékpársport már a 19. században megjelent Szekszárdon. Kezdetben a Szegzárdi Kerékpáros Egylet majd a Törekvés SE keretein belül üzték a sportágot a kerékpározás szerelmesei.

Az 1952-ben megalakult Szekszárdi Spartacus Sportkör már a kezdetektől működtette kerékpáros szakosztályát. Eleinte tömegsport szinten létezett, lehetőséget adva a kerékpározni szerető fiataloknak a mozgásra.

1971-ben Schneider Konrád a sportkör korábbi sportolója lett kinevezve edzőnek. Megindult a versenyzők toborzása. Így találtak rá a Halász-testvérekre. Már 1973-ban jöttek az első komolyabb sikerek, Halász László országos bajnok lett. 1975-ben Pálinkás Csaba világbajnoki 5. helyezést ért el. Az 1980-as moszkvai olimpián 3 versenyzőjük is képviselte hazánkat: Halász László, Halász Zoltán országúti egyéni és csapat, Pálinkás Csaba pedig az üldöző csapatversenyek során.

1974-ben hagyományteremtő szándékkal megrendezték a Gemenc Nagydíj országúti kerékpáros versenyüket Szekszárdon, amely azóta nem csak országos, hanem nemzetközi szinten is rangot vívott ki magának.

A rendszerváltáskor a Spartacus megszűnését követően létrehozták a Szekszárdi KSE-t, ahol 2000-ig Schneider Konrád volt a vezetőedző.

Ebben az időszakban a Steig testvérek, Istlstekker János, Arató Dávid nevéhez fűződnek a nagy eredmények. Közülük is Steig Csaba olimpiai szereplését kell kiemelni, aki a barcelonai olimpián a 4. helyezettel azonos idővel az 58. helyen végzett.

2000. év nyarán alakult meg a Szekszárdi Szabadidős Kerékpáros Egyesület. 2003-ra már az ország legjobb utánpótlás egyesülete volt az SZSZKE. Azóta is számtalan magyar bajnoki

címet szereztek az utánpótlás valamennyi korosztályában, versenyzőket adtak a serdülő és ifjúsági válogatottakba.

A Szekszárdi KSE - amely a Spartacus SK jogutódja - továbbra is működik, Steig Gábor vezetésével.

Kézilabda

Kárpáti András az ötvenes évek elején hozta a kézilabda sportágot Szekszárdra. Meghonosításában segítségére volt még Laczkó László. 1962-ben megalakult az első csapat is, a Vörös Meteor. Ambrus Péter edző irányításával egyre eredményesebben szerepeltek: 1971-ben az NB II., két év múlva már az NB I/B osztályában játszottak.

1976-tól egészen 1988-as megszűnéséig Szekszárdi Spartacus néven funkcionált tovább a csapat az NB II-es, illetve a megyebajnokságban.

1992-ben a Szekszárdi Húsipar SE feljutott az NB I/B osztályába, amit újoncként rögtön meg is nyert. Ezek után - egy év megszakítással - több bajnoki szezonban is a legmagasabb osztályban játszhatott a Szigma Szekszárd SE.

2000. évben anyagiak hiányában csak az NB I/B osztályba neveztek, de 2002-ben a csapat kiesett ebből a bajnoki osztályból is. Azonban a pénzügyi gondok annyira elhatalmasodtak, hogy még az NB II-es bajnokságot sem tudták vállalni.

Ekkor az - 1995-ben 40 sportolóval megalakult - UKSE Szekszárd vette át a vezető szerepet. Az alapoktól indulva 2009-re az NB I/B osztályáig jutottak.

A megyeszékhely mellett Tolnán is sikeres sportágnak számít a kézilabda. A Tolna Kézilabda Klub az 1950-es évek elején alakult. Az egyesület közel 60 éves fennállása alatt több ezer fiatallal ismertette meg a kézilabdázás örömeit és számos kiemelkedő tehetséget adott a magyar kézilabda sportnak. Tolnán kezdte pályafutását Meksz Anikó olimpiai bronzérmes, több mint százszoros válogatott és Oblisz Anita válogatott kézilabdázó. Valamint náluk fejezte be aktív pályafutását Fauszt Éva, aki még a Duna-ferr színeiben több Bajnokok Ligája mérkőzésen is részt vett. Csapatuk több alkalommal is érmes helyen végzett az NB II-es bajnokságban. A 2001–2002-es idényben harmadik, míg a 2003-mas szezonban a második helyen zárták az évadot.

Kosárlabda

A kosárlabda Szekszárd városába a II. világháború után, 1945 őszén érkezett. Turányi László TF hallgató segített meghonosítani, elsősorban a hölgyek körében. A játék egyre népszerűbb lett. Vállalatok, intézmények alakítottak csapatokat. Volt olyan időszak, hogy 5 együttes versenyzett szekszárdi színekben.

1957-ben Békésről érkezett Szabó Ödön, tanító, aki segített talpra állítani az 1956-os forradalomban szétzilálódott sportágat. 1958-ra céltudatos, hozzáértő munkájának köszönhetően a területi bajnokság középmezőnyéből az NB II-be juttatta csapatát. A hetvenes évek elején Pestre hívták a BSE-hez. Ekkor Buttás Pál vette át az edzői posztot, akivel sikerült kivívni a legmagasabb osztályban való szereplés jogát. A Club 1975 óta - egy bajnoki szezon kivételével - őrzi is ezt a tagságát.

Kétségtelen, hogy az NB I-es státusz alapjait Szabó Ödön teremtette meg, akiben BSE-hez történt „átigazolása” előtt megfogalmazódott a nemzetközi megmérettetést igénye. 1970-ben többedmagával létrehozta a Sió Kupát, amely azóta is minden évben megrendezésre kerül.

1987-88-ban a Dózsa SE szakosztályai különváltak. A Városi és a Megyei Tanács közösen létrehozott egy új egyesületet, így a következő bajnoki évadban a kosaras lányok már a KSC Szekszárd játékosaként futottak ki a pályára.

2000-ben a talponmaradás szempontjából fontos esemény történt: sikerült megnyerni az Paksi Atomerőmű támogatónak és azóta Atomerőmű KSC Szekszárdként szerepelnek a különböző megmérettetéseken.

Labdarúgás

A sportág történetét vizsgálva megállapítható, hogy a labdarúgás meghonosodásának, fejlődésének szűkebb környezetünkben - sőt az 1990-es évek közepéig Tolna megyében is - a szekszárdi futballnak vezető szerep jutott.

Az első egyesület 1911-ben alakult Szekszárdi Sport Club névvel. Ezt követően 1913-ban megalakult a Szekszárdi Törekvés SE, amely véglegesen 1950-ben szűnt meg. Új egyesületként 1924-ben létrehozták a vasutasok a Szekszárdi Turul SE-t, majd megalakult Tolna Vármegye Sportegyesülete 1931-ben. A háborúhoz közeledve levente bajnokságok szerveződtek, 1940-ben megalakult a Szekszárdi Levente, majd 1942-be a Szekszárdi Polgári SE Cserkészek csapata.

A háború befejeztével a Szekszárdi Törekvés SE képviselte a várost a sportágban. 1949-től 1952-ig megindult a sportág tömegesítése, sorban alakultak a szekszárdi intézményekre, üzemekre támaszkodó egyesületek, amelyek alsó osztályú bajnokságokban szerepeltek. Ebben

az időszakban alakultak meg azok az egyesületek is, amelyek hosszabb távon jelentették a város labdarúgását. Név szerint a Szekszárdi Dózsa SE /1950/, a Szekszárdi Építők SE /1951/ valamint a Szekszárdi Petőfi SE /1953/. Az Építők SE, később Gépjavító SE megszűnéséig /1968/ a megyei I. osztályban szerepelt. A két magasabb célt kitűző egyesület a Petőfi és Dózsa 1957-ben fuzionált, Bástya néven szerepelt, de sikertelen „házasság” egy év után felbomlott.

Az 1960-as évek közepétől a térségben a Dózsa SE képviselte a minőségi labdarúgást. Az NB II Nyugati csoportját megnyerve 1972-ben feljutott az NB I B-be és ezt követően 22 évig a nemzeti bajnokság második vonalában szerepelt a csapat. A felnőtt csapatot más egyesületekből átigazolt játékosokkal erősítették meg, az élvonalba csak kevés Szekszárdon nevelkedett játékos került fel. Itt kell kiemelni Török Bálint nevét, aki a Petőfiből indulva Pécsi Dózsában és a Magyar B válogatottban is szerepelt és Szentés Lázárt, aki a Dózsából indulva Magyar bajnokságot is nyert a Győr csapatával és világbajnokságon is játszott a válogatottban.

A Szekszárd Városi Sportiskola labdarúgó szakosztályának megalakulása /1975/ nagy minőségi változást jelentett az utánpótlásnevelés területén. A mögöttünk hagyott 25 évben 28 fő utánpótláskorban lévő Szekszárdon futballozó játékos került az élvonalba. A nemzeti válogatottban is szerepelt Hahn Árpád, Fehér Csaba, Nikolov Balázs, Rodenbücher István. A Dózsa SE 1992-ben megszűnt, két évig Polgári SE néven indult a másodosztályban, majd a 1993/94-es bajnokság végén kiesett. Sorozatos névváltoztatások után, jelenleg az NB III-ban szerepel a Szekszárdi UFC felnőtt csapata - saját nevelésű játékosokkal -, ahol az utánpótlás nevelése kiemelt hangsúlyt kap.

Sakk

Tolna megyében kör jellegű működés nélkül már az 1860-as években aktívan művelték a sakkot: a Vasárnapi Újság 1860-ban megindult sakkrovata első évében többek között szekszárdi levelezőknek, illetve fejtőknek szóló szerkesztői üzeneteket lehetett olvasni szinte minden héten.

Az 1930-as években előbb Szekszárdon, majd Decsen alakult sakkszakosztály. A II. világháborút követően a Magyar Dolgozók Országos Sakkszövetsége dél-dunántúli kerületének már 14 tagegyüttese volt kb. 500 egyéni játékosal.

1953-ban a Tolna Megyei Testnevelési és Sportbizottság mellett megalakult a Sakk Társadalmi Szövetség. Először a szomszédváarak küzdelmei, majd járási versenyek, végül a megyei férfi csapatbajnokság indult be. A csapatok létszáma, a benevezett csapatok száma,

sőt összetétele is egészen változó volt: megyei szintű csapatbajnokságon először Tolna megyében került sor kötelezően ifjúsági tábla beállítására, később női versenyző kötelező szerepeltetésére is.

Az 50-es évek sorozatos dombóvári győzelmei után 1964-ben a Szekszárdi Spartacus, 1965-ben a Szekszárdi Petőfi, 1966-ban pedig a Tolnai Vörös Lobogó nyerte a megyei csapatbajnokságot. Tíz év múlva a kistérség újabb csapata, a Szedresi TSZ SK lett bajnok, majd sorozatos szekszárdi sikerek születtek a TÁÉV (később KSZE) csapata révén. A szekszárdiaknak sok-sok sikertelen próbálkozás után 1986-ban sikerült feljutni az OB II-be, később pedig az OB I/B-be.

1990-ben Decsen Papp Csaba, gyógyszerész vezetésével újjáalakult a sakkszakszaktály. Az agilis csapatvezetőnek köszönhetően a decsiek páratlan sikersorozatot tudhatnak magukénak: a megyei II. osztályból indulva meg sem álltak az NB I-ig, ahol már két évet töltöttek el. Sikereiket elsősorban saját nevelésű ifjúsági játékosainak köszönhetik és annak, hogy hetente két alkalommal neves paksi edzők vezetésével nyílt edzéseket tartanak a kistérség összes tehetséges ifjúsági játékosának. A decsiek az ország legszebb sakk-klubját vallhatják magukénak.

A bátaszéki sakkszakszaktály az 1950-es években indult és napjainkban is él, működik. 1980-ban Rudolf László, bátaszéki lakos kezdeményezésére indult be Magyarországon, az Angliában és Lengyelországban akkor már nagy hagyománnyal rendelkező hexasakk. Bátaszéken kezdetben területi jellegű megmérettetések voltak. 1981-ben Szekszárdon rendeztek először országos hexasakk bajnokságot, majd 1984-ben már Európa Bajnokságot. Rudolf László 1984-ben Európabajnok, 1990-ben pedig világbajnok lett. A bátaszéki sakkszakszaktályban a hagyományos sakkal párhuzamosan működött a hexasakk. A sportág népszerűsítéséért, életben tartásáért sokat tettek vezetőik: Komonyi Orbán, Somosi József és Rudolf László. 1998-ban a BSE-ből kiválva önálló Bátaszéki Sakk Klub alakult, ahol elsősorban az utánpótlás nevelésére helyezték a hangsúlyt. A decsi sakkedzéseken erősödő ifjúságiak közül Rudolf Anna felnőtt magyar bajnoki címig és olimpiai válogatottságig vitte.

1.2. Sportlétesítmények, infrastruktúra a kistérség településein

A kistérség szinte minden településén található legalább egy sportpálya, illetve a nagyobb településeken tornaterem vagy sportcsarnok. Állapotuk azonban sok esetben közepesnek mondható, fenntartásuk, állaguk megóvása kimeríti az önkormányzatok gazdasági erejét.

Saját forrásból nehezen tudják elvégezni a szükséges felújítási munkákat, ezeket pályázatok útján próbálják megoldani.

A legjobb helyzetben Szekszárd áll sportlétesítmények tekintetében. A város fenntartásában működő Sport- és Szabadidőközpont 1989. május 27-én került a sportolók, illetve a sportszerető lakosság használatába. Az intézmény kezelésébe tartozik a Sportcsarnok, 1 bitumenes kézilabdapálya, amelyet télen korcsolyapályaként üzemeltet egy vállalkozó immár második éve. A Sportcsarnokhoz tartoznak még a Sport utcában található füves és salakos labdarúgópályák, teniszpályák és öltözők, illetve egy extrém sportpálya.

A Pollack úti Sporttelep önkormányzati tulajdonba kerülésével kapcsolatos szerződést az Önkormányzat aláírta, és a Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. részére aláírásra megküldte. 2008. április 26-án a szerződés aláírásra került.

A pálya üzemeltetője részben az AC Szekszárd, részben a Szekszárdi Vagyonkezelő Zrt. – állapota semmilyen szempontból nem felel meg a kor követelményeinek, még öltözőépület sincs.

Lisztes-völgyben található az önkormányzati tulajdonban lévő lőtér, melyet a Tolna Megyei Rendőrfőkapitányság bérel.

A városi uszodát a Szekszárdi Vízmű KFT üzemelteti. A fedett részben egy 33 1/3 m- es és egy tanmedence található. Nyitott létesítményeihez egy gyermek- és egy élménymedence, illetve röplabdapálya tartozik.

A város közterületein 9 aszfaltos és 6 földes-füves kispálya van a lakosság sportolására, mozgására. Ezekon kívül több intézmény, gazdasági szervezet és vendéglátóipari egység, magánszemély üzemeltet különböző kispályát, teniszpályát, automata tekepályát, biliárd, cso-cso termet, testépítő és konditermet, WELLNESS központot.

Meg kell említeni a város közoktatási intézményeinek sportlétesítményeit is. Vannak közöttük városi, megyei illetve egyéb fenntartásúak is. Tornatermeiket és a főiskola uszodáját az iskolai testnevelés órákon és sportkörökön kívül a sportegyesületek és a lakosság is igénybe veszi.

A kistérség településeinek sportlétesítményeit sok helyen az iskola és a lakosság közösen használja. Közülük több felújításra szorul, vagy használaton kívül van, felszereltsége pedig hiányosnak mondható. A tornaszobák, tornatermek többségének felszereltsége jó, illetve megfelelő, bár folyamatos pótlásuk az elhasználódás miatt szükséges. Valamennyi intézményben megfogalmazódott a sportfoglalkozások színvonalának növelése érdekében a további sportszerek beszerzésének szükségessége.

Kettő közoktatási intézmény kivételével (Zomba, Bogyiszló) mindegyik rendelkezik tornateremmel, tornaszobával. Bogyiszlón hosszú évek óta nem megoldott ez a kérdés, vele együtt a tornaterem hiányával kapcsolatos összes probléma sem. Zombán jelenleg csak tornaszoba áll rendelkezésre a testnevelés oktatásához, a harci tagintézményében pedig még az sem, azonban egy sikeres pályázat kapcsán annak lezárásáig megépülnek a szükséges létesítmények.

A kistérségben 2008 tavaszáig az úszásoktatás egyetlen kiszolgáló intézménye a szekszárdi Városi Uszoda volt, ám 2008 májusában átadásra került Bátaszéken az újonnan épült tanuszoda, amely a térségben élők számára további lehetőségeket ad szabadidejük eltöltésére, illetve az úszásoktatáshoz.

**A kistérség sportlétesítményei, azok állapota, felszereltsége és a felhasználók köre
(Szekszárd kivételével)**

Település	Sportlétesítmény	Állapota	Felszereltsége	Felhasználók köre
Alsónána	tornaterem	felújításra szorul	jó	iskola
	labdarúgópálya (füves) + öltöző	felújítás alatt	közepes	iskola és lakosság
Alsónyék	labdarúgópálya (füves)	kiváló	jó	lakosság
	strandröplabdapálya	kiváló	jó	lakosság
	akadálypálya	kiváló	jó	lakosság
Báta	labdarúgópálya (füves) + öltöző	rossz	rossz	lakosság
	sportcsarnok	jó	jó	iskola és lakosság
Bátaszék	Kalász János Sportcsarnok	jó	jó	iskola és lakosság
	Vicze János sportpálya	megfelelő	jó	iskola és lakosság
	Bátaszéki tanuszoda	kiváló	kiváló	iskola és lakosság
Bogyiszló	sportpálya (aszfaltos)	jó	jó	iskola és lakosság
	labdarúgópálya (füves) + öltöző	közepes	közepes	lakosság
	labdarúgópálya (füves) + öltöző	rossz	közepes	lakosság
Decs	labdarúgópálya (füves) + öltöző	rossz	hiányos	iskola és lakosság
	sportcsarnok	megfelelő	közepes	iskola és lakosság
	sakk klub	kiváló	kiváló	iskola és lakosság
Fácánkert	labdarúgópálya (füves)	felújítás alatt	hiányos	lakosság
	kis labdarúgópálya (füves)	közepes	hiányos	lakosság
Fadd	labdarúgópálya (füves) + öltöző + klubhelyiség	felújítás alatt	hiányos	iskola és lakosság
	sportcsarnok	megfelelő	megfelelő	iskola és lakosság
	kézilabdapálya (aszfaltos)	felújításra szorul	közepes	iskola
	iskolai tornaterem	felújításra szorul	hiányos	használaton kívül van
Felsőnána	sportpálya (aszfaltos)	felújításra szorul	hiányos	iskola és lakosság
	tornaszoba (műv. ház)	megfelelő	hiányos	iskola

Harc	labdarúgópálya (füves)	jó	jó	lakosság
Kéty	labdarúgópálya (füves) + öltöző	kiváló	jó	lakosság
Kistormás	labdarúgópálya (füves)	jó	jó	lakosság
Kölesd	labdarúgópálya (füves) + öltöző	közepes	közepes	lakosság
	sportcsarnok	jó	jó	iskola és lakosság
Medina	labdarúgópálya (füves) + öltöző	közepes	jó	lakosság
	íjász- és lőpálya	jó	jó	lakosság
	sakk klub	jó	jó	lakosság
	tornaszoba	jó	közepes	iskola
Murga	labdarúgópálya (füves)+ öltöző	közepes	közepes	lakosság
Őcsény	labdarúgópálya (füves) + öltöző	rossz	hiányos	iskola és lakosság
	tornaterem	nagyon rossz	nagyon hiányos	iskola
Pörboly	labdarúgópálya (füves)	megfelelő	jó	iskola és lakosság
	kosárlabdapálya (aszfaltos)	kiváló	jó	iskola és lakosság
	tornaszoba (műv. ház)	jó	jó	iskola
Sárpilis	tornaterem	jó	hiányos	iskola és lakosság
Sióagárd	labdarúgópálya (füves) + öltöző	megfelelő	közepes	lakosság
	testkondicionáló terem	rossz	jó	lakosság
	tornaszoba	megfelelő	közepes	iskola és lakosság
Szálka	labdarúgópálya (füves)	jó	jó	lakosság
	sportpálya (aszfaltos)	jó	jó	lakosság
	tornaszoba	jó	jó	lakosság
Szedres	labdarúgópálya (füves) + öltöző + klubhelyiség	közepes	közepes	iskola és lakosság
	kézilabdapálya (aszfaltos)	közepes	jó	iskola és lakosság
	sportcsarnok	jó	jó	iskola és lakosság
Tengelic	labdarúgópálya (füves) + öltöző + klubhelyiség	jó	közepes	lakosság
	sportcsarnok	jó	jó	iskola és lakosság
	sportpálya (aszfaltos)	közepes	közepes	iskola
Tolna	asztalitenisz terem	megfelelő	közepes	lakosság
	vízitelep	közepes	közepes	lakosság
	labdarúgópálya (füves)	közepes	közepes	lakosság
	Városi sportcsarnok	rossz	közepes	iskola és lakosság
	tornacsarnok (Lehel u.)	megfelelő	közepes	iskola és lakosság
	Szabadidőközpont	kiváló	jó	iskola és lakosság
Várdomb	labdarúgópálya (aszfaltos)	megfelelő	megfelelő	iskola és lakosság
	röplabdapálya	megfelelő	megfelelő	iskola és lakosság
	kosárlabdapálya (aszfaltos)	megfelelő	megfelelő	iskola és lakosság
	tornaszoba	megfelelő	jó	iskola és lakosság
Zomba	labdarúgópálya (füves) + öltöző + klubhelyiség	jó	kiváló	iskola és lakosság
	sportpálya (aszfaltos)	jó	kiváló	iskola és lakosság
	tornaszoba	megfelelő	megfelelő	iskola

Szekszárd MJV sportlétesítményei, azok állapota, felszereltsége és a felhasználók köre

Sportlétesítmény		Állapota	Felszereltsége	Felhasználók köre
Városi Sport- és Szabadidő Központ	sportcsarnok	felújításra szorul	jó	iskola és lakosság
	kézilabdapálya	megfelelő	jó	iskola és lakosság
	korcsolyapálya	kiváló	kiváló	iskola és lakosság
	labdarúgópályák	megfelelő	jó	iskola és lakosság
	tenispályák	jó	jó	lakosság
	extrém sportpálya	megfelelő	jó	lakosság
Városi uszoda	uszoda	felújításra szorul	jó	iskola, lakosság egyesületek
Pollack úti sporttelep	atlétikapálya	rossz	rossz	iskola, lakosság egyesületek
Garay János Gimnázium	tornaterem	jó	jó	iskola
I. Béla Gimnázium, Informatikai Szakközépiskola, Kollégium, Ált. Isk. és Óvoda	tornaterem	megfelelő	megfelelő	iskola, lakosság
Szt. László Egységes Középiskola Központi Iskolája	tornaterem			iskola
	sportpálya (aszfaltos)	megfelelő	megfelelő	iskola
Szt. László Egységes Középiskola Bezerédj István Kereskedelmi Szakiskola	tornaterem	jó	közepes	iskola, lakosság egyesületek
	sportpálya (aszfaltos)	megfelelő	közepes	iskola
Szt. László Egységes Középiskola Egészségügyi Szakiskola	tornaterem	megfelelő	jó	iskola, lakosság egyesületek
Garay János Ált. Isk., AMI, Közoktatási Típusú Sportiskola, Óvoda és Ped.-Szakmai Szolgáltató Int.	tornaterem	jó	jó	iskola és lakosság
	sportpálya (aszfaltos)	jó	jó	iskola
FVM Dunántúli Agrár-szakképző Központ, Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium	sportcsarnok	felújításra szorul	jó	iskola, lakosság egyesületek
	sportpálya (aszfaltos)	felújításra szorul	rossz	iskola és lakosság
	labdarúgópálya (füves)	rossz	rossz	iskola és lakosság
Babits Mihály Általános Iskola	tornaterem	jó	jó	iskola
	kézilabdapálya	megfelelő	jó	iskola
Dienes Valéria Általános Iskola Grundschule	tornaterem	felújításra szorul	jó	iskola és lakosság
	sportpálya (aszfaltos)	megfelelő	megfelelő	iskola

5. Számú Általános Iskola	tornaterem	jó	jó	iskola és lakosság
	sportpálya (aszfaltos)	jó	jó	iskola
	labdarúgópálya (füves)	megfelelő	megfelelő	iskola és lakosság
5. Számú Általános Iskola Gyógypedagógiai tagozata	tornaterem	felújításra szorul	jó	iskola és lakosság
Szent József Katolikus Általános Iskola	tornaterem	megfelelő	megfelelő	iskola
PTE IGYF Gyakorló Általános Iskola	tornaterem	jó	jó	iskola, lakosság egyesületek
	sportpálya (aszfaltos)	megfelelő	megfelelő	iskola
PTE Illyés Gyula Főiskola	tornaterem	jó	jó	iskola és lakosság
	uszoda	jó	jó	iskola és lakosság
	sportpálya (aszfaltos)	megfelelő	megfelelő	iskola
Comenius Általános Iskola	tornaszoba			iskola
Baktai ltp.	földes-füves kispálya		megfelelő	lakosság
Béri Balogh Á. u. 25-27.	Aszfaltos kispálya		megfelelő	lakosság
Bottyán hegy nagy játszótér	földes-füves kispálya		megfelelő	lakosság
Bottyán hegy - Előhegyi út között	földes-füves kispálya		megfelelő	lakosság
Csatári torok	Aszfaltos kispálya	megfelelő	megfelelő	lakosság
Gyermekkert	földes-füves kispálya		megfelelő	lakosság
Hunyadi u.	Aszfaltos kispálya		megfelelő	lakosság
Kinizsi u.	Aszfaltos kispálya		megfelelő	lakosság
Kölcsey ltp.	Aszfaltos kispálya		megfelelő	lakosság
Mikszáth-park	Aszfaltos kispálya		megfelelő	lakosság
Népek barátsága – Energia park	Aszfaltos kispálya	felújításra szorul	megfelelő	lakosság
Szőlőhegy	földes-füves kispálya		megfelelő	lakosság
Tambov ltp.	Aszfaltos kispálya		megfelelő	lakosság
Tartsay ltp.	földes-füves kispálya		megfelelő	lakosság
Wosinsky ltp.	Aszfaltos kispálya		megfelelő	lakosság

2. Az oktatási intézmények sporttevékenysége

A Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás önkormányzatai saját döntésük alapján önállóan vagy intézményfenntartó társulás létesítésével gondoskodnak a közoktatási törvény 86. § (1)–(2) bekezdéseiben meghatározott kötelező közoktatási feladataikról, amelyek a következők:

- óvodai nevelés,
- általános iskolai oktatás,
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátása.

Ezen feladatok ellátására a társulás 26 településén 14 intézményfenntartó társulás működik. Két önkormányzat (Báta, Tolna) önállóan oldja meg a közoktatási feladat ellátását. A térségben 27 óvoda működik. 15 településen 8 évfolyamos általános iskola, 7 településen 1-4. évfolyam működik. A megszokottól eltérő oktatás – 1-6. évfolyam – csupán Tengelicen folyik. A kistérségben 3 középiskola (kettő Szekszárdon, egy pedig Bátaszéken) található.

Nem önkormányzati (alapítványi, egyházi, minisztériumi stb.) fenntartásban működő óvodák és iskolák csupán Szekszárdon találhatóak (6 óvoda, 4 általános iskola és 5 középiskola).

Az óvoda szerepe a gyermek szokásrendjének kialakításában igen meghatározó. A mozgás az egészséges életmód iránti igény kialakulásának első állomása. Ehhez az életkori sajátságoknak megfelelő feltételeket kell biztosítanunk. A gyermeki fejlődés alapja a mozgás és a játék. A mozgás a gyermekek legtermészetesebb tevékenysége, a játék pedig megteremti környezetükkel a kapcsolatot.

A mozgás sokoldalú tevékenység- és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A testnevelés-foglalkozásokon túl jelen van a szabad játékban, a környezeti- és esztétikai nevelés, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységekben is. A mozgás örömeinek felfedezésén keresztül az egészséges testi, lelki fejlődést biztosítja a gyermekek számára. A sport által közvetített értékek hozzájárulnak a tudás, motiváció, készségek fejlesztéséhez, valamint a személyes elkötelezettség iránti hajlandóság fokozásához. Az óvodában, iskolában sporttevékenységgel töltött idő egészségügyi és oktatási előnyökkel is jár, amelyeket a jövőben fokozni kell.

Iskoláskorban a tanulók nagy százalékánál kimutathatók gerincdeformitások. A probléma egyetlen hatékony megoldása a megelőzés. Ennek első színtere az óvoda. A kiemelt mozgásfejlesztés két területen valósul meg: az önként vállalt szabad játékban, természetes mozgás közben és a kötelező testnevelés-foglalkozáson.

Az iskolai testnevelés és a diáksport magában foglalja az oktatási intézmények tanulóinak testnevelési és sporttevékenységét, a tanórai és egyéb iskolában végzett sporttevékenységet csakúgy, mint az iskolán kívüli keretben végzett különböző diáksport-rendezvényeken zajló testedzést és játékokat, mozgásos alkalmakat.

A sportegyesületen belüli, a gyermek- és ifjúsági korban folytatott tudatos sporttevékenység valójában az utánpótlásnevelés. Ennek fő célja a tehetségkutató, a kiválasztás, a tehetséggondozás, vagyis a felnőtt versenysportra, élsportra való felkészítés. Az iskolai testnevelés, a diáksport, az utánpótlásnevelés, valamint a versenysport szoros összefüggésben áll egymással, hiszen – kedvező esetben – az iskolai testnevelésre, diáksportra épülő, korszerű utánpótlásnevelés nélkül a versenysport, sőt még a felnőttkori szabadidősport megfelelő gyakorlása is elképzelhetetlen.

Az iskoláskorú gyermekek sporttevékenységét a Szekszárd Városi Diáksport Bizottság és a Szekszárd Városkörnyéki Diáksport Bizottság szervezi, illetve bonyolítja le a felmenő rendszerű diákolimpiai versenyrendszert. Mindkét bizottság a Tolna Megyei Diáksport Tanács által kijelölt körzetben tevékenykedik, amely Szekszárd és térsége oktatási intézményeire terjed ki.

A diáksport célja a tanulók számára a rendszeres testmozgás lehetőségének megteremtése, az intézmény hírnevének és tekintélyének növelése, a tanulók iskolájukhoz való ragaszkodásának segítése. A diáksport intézményi, tanórán kívüli nem kötelező sporttevékenységet jelent. Az iskolák diáksport szervezetei az iskolai sportkörök (ISK) és az önálló jogi személyiségű diáksport egyesületek (DSE). A kistérségben döntő többségben ISK-k működnek, amelyek az igények felmérése után kialakítják a megfelelő sportági választékot. Biztosítják a személyi és tárgyi feltételeket, a sportcsoportok folyamatos működését. Tevékenységüket iskolával kötött megállapodás alapján végzik.

Alapvetően tömegsport jellegű foglalkozásokra várják a mozogni vágyó gyermekeket. A foglalkozásokon azok is részt vehetnek, akik az átlagtól gyengébb fizikális, vagy sportbeli képességekkel rendelkeznek.

A diáksportban nemcsak a nagy eredményeken vagy a versenyzők magas színvonalú szereplésén van a hangsúly, hanem a szabadidő- és tömegsport megfelelő működésén is. A közoktatásról szóló törvény kötelezően előírja az iskoláknak a mindennapos testedzés lehetőségének biztosítását, melybe a kötelezően működtetendő iskolai sportkörök, esetleg diáksport egyesületek tevékenységei is beletartoznak.

Kistérséghez tartozó önkormányzati fenntartású alapfokú oktatási intézmények

intézmény		DSE tagja (fő)	iskolai sportkör
1.	Bátai ÁMK, Hunyadi János Ált. Isk.	0	131 asztalitenisz, atlétika, kosárlabda, labdarúgás
2.	Bátaszék, Kanizsai Dorottya Ált. Isk. és AMI (Alsónyék)	0	543 asztalitenisz, atlétika, labdarúgás
3.	Bogyiszló - Fácánkert Társult Általános Iskola és Óvoda	0	182 kézilabda, labdarúgás, természetjárás
4.	Decs, Bíborvég ÁMK, Ált. Isk. + Sárpilis	0	177+10=187 atlétika, labdarúgás, úszás
5.	Fadd, Gárdonyi Géza Óvoda és Általános Iskola	0	341 labdarúgás, röplabda, modern tánc
6.	Kölesd, ANOI (Kistormás)	0	162 kézilabda, labdarúgás
7.	Őcsény, ÁMK Ált. Isk.	0	217 atlétika, labdarúgás, torna
8.	Szd., Babits Mihály Általános Iskola	0	504 kosárlabda, labdarúgás
9.	Szd., Dienes Valéria Ált. Isk., Grundschule + Medina	0	599+19=618 atlétika, kosárlabda
10.	Szd., Garay János Ált. Isk., AMI, Közokt. Típusú Sportiskola, Óvoda és Ped.- Szakmai Szolg. Int. + Sióagárd	0	373+28=401 atlétika, kézilabda, labdarúgás
11.	Szd., 5. Sz. Ált. Isk. + Gyógypedagógiai tagintézmény (Szálka)	0	565+90=655 asztalitenisz, atlétika, kézilabda, labdarúgás
12.	Tolna, Wosinsky Mór Ált. Isk., Óvoda és AMI	0	693 asztalitenisz, atlétika, kézilabda, labdarúgás, röplabda
13.	Várdomb - Alsónána Óvoda és Ált. Isk. + Pörböly	0	98+24+0=122 aerobic, atlétika, labdarúgás
14.	Zomba, Körzeti Ált. Isk., Óvoda és AMI + Tengelic+Felsónána+Harc (Kéty, Murga)	0	242+112+24+21=399 kézilabda, labdarúgás, úszás
15.	I. Béla Gimnázium Szedresi Bezerédj I. Ált. Isk.	0	177 atlétika, kézilabda, labdarúgás

Kistérséghez tartozó nem önkormányzati fenntartású alapfokú oktatási intézmények:

	intézmény	DSE tagja (fő)	iskolai sportkör (fő)
1	PTE IGYFK Gyakorlóiskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvoda	0	593 atlétika, labdarúgás, torna, úszás
2	Szent József Katolikus Általános Iskola, Szekszárd	0	151
3	Comenius Általános Iskola, Szekszárd	0	71 természetjárás
4.	Szent Mór Katolikus Általános Iskola, Tolna	0	80 tömegsport

Kistérséghez tartozó önkormányzati fenntartású középfokú oktatási intézmények:

	intézmény	DSE tagja (fő)	iskolai sportkör
1.	I. Béla Gimnázium, Informatikai Szakközépiskola, Kollégium, Ált. Isk. és Óvoda, Szekszárd	0	411
2.	II. Géza Gimnázium, Bátaszék	0	257
3.	Garay János Gimnázium, Szekszárd	0	645 torna
4.	Sztárai Mihály Gimnázium, Tolna	0	332 labdarúgás, röplabda, tenisz, tollaslabda

Kistérséghez tartozó egyéb fenntartású középfokú oktatási intézmények:

	intézmény	DSE tagja (fő)	iskolai sportkör
1.	FVM Dunántúli Agrár- szakképző Központ, Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium	0	534
2.	"Esély" Szolgáltató Szakképző Iskola, Szekszárd	0	284
3.	Kolping Katolikus Szakképző Iskola, Szekszárd	0	660
4.	TMÖ Szent László Egységes Középiskola Egészségügyi Szakiskolája Szekszárd	0	255
5.	TMÖ Szent László Egységes Középiskola Központi Iskola Szekszárd	0	1500
6.	TMÖ Szent László Egységes Középiskola Bezerédj István Kereskedelmi Szakiskola	550	0
7.	TMÖ Szent László Egységes Középiskola Vendéglátóipari Szakiskolája	0	599

Az egészséges életmódra nevelés a család, az iskola és a társadalom közös feladata. A társadalmi helyzettel és az életmódbeli változásokkal összefüggésben azonban a sportos életmód és az egészségmegőrzés területén egyre inkább elmozdulás tapasztalható az iskola irányába. A gyerekek számára az iskolai sporttevékenység az egész aktív életre szóló szokások kialakításának egyszeri, megismételhetetlen lehetősége. Ezt a helyszínt és ezt az életkort kell minél előnyösebb helyzetbe hozni a prevenció érdekében.

A fizikai aktivitás hiánya növeli a túlsúly, elhízás, valamint számos krónikus betegség (pl. szív- és érrendszeri megbetegedések, cukorbetegség) előfordulásának esélyét, amelyek csökkentik az életminőséget, veszélyeztetik az egyén életét, valamint az egészségügyi költségvetés és a gazdaság számára is terhet jelentenek. Testedzés nélkül a fiatalok elmaradnak örökletes lehetőségeiktől, kisebbek, gyengébbek, betegesebbek lesznek. Különösen lényeges a megfelelő mozgásterhelés a serdülőkorban, a keringési- és légzőrendszer fejlődése idején. Mindez önmagában is alátámasztja a közoktatási intézmény

felelősségét az iskolai testnevelés és sport területén. A sporttevékenység az egész személyiségfejlődést és életmódot alakítja. A sport révén megtanulják a diákok a siker és a kudarc elviselését, a tehervállalás örömét, az ítéletalkotás felelősségét, a konfliktustűrést és -kezelést, a közösségi élet szabályait, vagyis mindazt, aminek hiánya a mai társadalom mentálhigiénés gondjaiban kifejeződik.

Tehát az iskolai testnevelés és diáksport legfőbb célja az ifjúság mind nagyobb hányadának biztosítani, megszervezni a rendszeres testmozgást.

Az iskolai testnevelés megfelelő szintű fenntartása, fejlesztése állami feladat, melyeket az állam a helyi önkormányzatokon keresztül lát el.

A gyermekkori sportolás bizonyítottan pozitív hatással van a felnőttkori sportolási szokásokra. Az iskolai testnevelés és diáksport jelentősége a korosztály fogékonyságában rejlik. A diákok többsége kizárólag iskolai keretek között, testnevelési órán, illetve a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon végez rendszeres testmozgást, pedig itt kellene tudatosítani a sportos, egészséges életmód fontosságát. Az első sportélmények egész életre meghatározzák a sporthoz való viszonyulást. Az egészséges életmód, a sportolás szempontjából életre szóló élményeket szerezhetnek a diákok. Fontos a szakosellátottság, a megfelelő sporteszközök biztosítása. Mindezek a kistérségben nem teljes körűen állnak rendelkezésre, azonban valamennyi oktatási intézmény kiemelt szempontnak tartja a sportolási feltételek biztosítását.

A szekszárdi Garay János Általános Iskola sportiskolaként is működik. Az Oktatási Minisztérium és a Nemzeti Utánpótlásnevelési Intézet által kiírt pályázat keretében a megyében egyedülként kapott lehetőséget az intézmény arra, hogy közoktatási típusú sportiskolai képzést vezessenek be. A képzés célja: a sport, a rendszeres mozgás, az egészséges életmód iránti igény felkeltése, a tehetséges gyermekek felkészítése a versenysportra, utánpótlásnevelés, a jövő generáció egészséges életmódjának megalapozása. A 2007/2008. tanévben indulhatott el egy első és egy ötödik osztályban ez a képzési rendszer, s a következő tanévekben a teljes évfolyami lefedettségig bővítik azt. A heti öt testnevelés óra és a kötelező sportági edzések miatt a közismereti óráknak saját tanterve van, mely figyelembe veszi a gyerekek sportból adódó nagyobb kötöttségeit. A koncepció mentortanárok által biztosítja a zavartalan előrehaladást a tananyagban, még akkor is, ha a versenyek miatt a gyermekek az oktatásból többet hiányoznak. Intézményen belül az atlétika, labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, úszás feltételeit biztosítják. A triatlont, mint összetett sportot helyezték a középpontba. Más sportág esetében a városban működő egyesületek segítik a versenysportolók felkészülését.

3. Kiemelkedő, tradicionális rendezvények

A települések mindegyikének van legalább egy hagyománnyal rendelkező sporteseménye. A falunapokhoz, majálisokhoz mindig kötődik valamilyen sporttevékenység is, mely a lakosság sportolási lehetőségeit, szabadidejének hasznos eltöltését biztosítja. Ezek mellett rendeznek rangosabb (megyei, regionális, országos és nemzetközi) megmérettetéseket, így biztosítva a versenysportba való bekapcsolódást is.

Szekszárd város nyílt rendszerben szervezi meg a különböző sportági versenyeket, szabadidős rendezvényeit, így az érdeklődők a város vonzáskörzetéből is bekapcsolódhatnak, aktívan részt vehetnek. Városi bajnokság indul asztalitenisz, kosárlabda, labdarúgás és sakk sportágakban. A bajnokságokon kívül már több éve megrendezésre kerül a Kihívás Napja, az ADIDAS Streetball fesztivál, kézilabda sportágban a Nostalgia Kupa. Természetesen meg kell említeni a már több évtizedes hagyományokkal rendelkező nemzetközi eseményeket is, melyek az egyesületek szervezésében zajlanak, de a város és a kistérség életében is kiemelt jelentőségűek.

A kistérség településeinek sportprogramjai (Szekszárd kivételével)

Település	Rendezvény	Sport jellege	Megrendezés ideje	Rendezvény szintje				
				települési	megyei	régiós	országos	nemzetközi
Alsónána	Majális	labdarúgás	május	x				
Alsónyék	Majális	labdarúgás	május	x				
	Gyermeknap	labdarúgás	május	x				
Báta	Sárvíz Kupa	labdarúgás	december			x		
	Báta Kupa	labdarúgás	augusztus			x		
	Keszegfesztivál Kupa	labdarúgás	július				x	
	Bánki Kupa	asztalitenisz	május			x		
	Sós Károly Emléktorna	asztalitenisz	május			x		
Bátaszék	Kalász Kupa	labdarúgás	március					x
	Bonyhád-Bátaszék futóverseny	futás	március				x	
	Fenyő Kupa	labdarúgás	december					x
	Alisca Bau Kupa	karate	október				x	
	Széki Kupa	karate	április				x	
	Kakas Kupa	labdarúgás	március		x			
	Makk József Emléktorna	labdarúgás	március		x			

Bogyiszló	Majális	labdarúgás	május	x				
	Diáknap	labdarúgás	április	x				
	Falunap	ügyességi vetélkedők	május	x				
Decs	Majális	labdarúgás, kézilabda, sakk, sor- és váltóversenyek, ügyességi vetélkedők	május	x				
Fácánkert	Majális	labdarúgás	május	x				
	Falunap	labdarúgás	augusztus	x				
Fadd	Kézilabda torna	kézilabda	március		x			
	Magyar Sárkányhajó Bajnokság	sárkányhajó	június				x	
	Falunap	labdarúgás, horgászladi regatta	augusztus	x				
	Karate verseny	karate	szeptember				x	
	Seiken Kupa	karate	október				x	
	Teremlabdarúgó bajnokság	teremlabdarúgás	november - december	x				
Felsőnána	Majális	labdarúgás, futóverseny	május	x				
	Gyermeknap	labdarúgás, sor- és váltóversenyek, ügyességi vetélkedők	május	x				
	Béketúra	labdarúgás, motocross, íjászat, lövészet, ügyességi vetélkedők	szeptember				x	
Harc	Majális	labdarúgás	május		x			
Kéty	Majális	labdarúgás	május	x				
	Tercsike Kupa	labdarúgás	július		x			
Kistormás	Majális	labdarúgás	május	x				
	Falunap	labdarúgás	július	x				
Kölesd	Majális	labdarúgás	május	x				
	Kispályás labdarúgás	labdarúgás	augusztus	x				
Medina	Falunap	labdarúgás, íjászat	szeptember	x				
	Szüreti nap	labdarúgás	szeptember	x				
	Egyéni sakk diákolimpiai döntő	sakk	május		x			
	Ismerd meg településedet!	gyalogtúra	május	x				

Murga	Majális	labdarúgás	május	x				
	Gyermeknap	labdarúgás	június	x				
	Labdarúgókupa-4 település közt	labdarúgás	május, június					
	Kenyérszelő Kup	labdarúgás	augusztus	x				
Őcsény	Majális	labdarúgás	május	x				
	Mezei futóverseny	futás	március	x	x			
	Duatlon	duatlon	május, október	x	x			
Pörböly	Sárköz Kupa	labdarúgás	június		x			
	Búcsú napi labdarúgás	labdarúgás	július	x				
Sárpilis	Majális	labdarúgás	május	x				
	Falunap	ügyességi vetélkedők	szeptember	x				
Sióagárd	Majális	labdarúgás	május	x				
	Gyermeknap	sor- és váltóversenyek, ügyességi vetélkedők	május	x				
	Kihívás napja	labdarúgás, kerékpározás, sor- és váltóversenyek	május	x				
Szálka	Orvostriatlon	triathlon	augusztus		x			
Szedres	Majális	labdarúgás	május	x				
Tengelic	Majális	labdarúgás	május		x			
	Pünkösdi Kupa	labdarúgás	május		x			
Tolna	Évadnyitó maraton	kajak-kenu	május				x	
	Maraton válogató	kajak-kenu	augusztus				x	
	Mini Kupa	kajak-kenu	szeptember				x	
	Tolnai Sárkányhajó Fesztivál	sárkányhajó					x	
Várdomb	Majális	labdarúgás	május	x				
	Labdarúgó kupa	labdarúgás	augusztus	x				
	Asztalitenisz bajnokság	asztalitenisz	október	x				
Zomba	Majális	labdarúgás, kézilabda	május	x				
	Falunap	labdarúgás	július	x				
	Kettes fogathajtó verseny	fogathajtás	július			x		

Szekszárd MJV sportprogramjai

Alapfokú bajnokságok

Asztalitenisz	1. 2008/2009. évi városi Felnőtt női-ffi csb.	2008. IX.21-2009. IV.30.	Sportcsarnok
	2. 2009. évi Városi felnőtt egyéni és páros bajnokság	IV.	Sportcsarnok
	3. Városi felnőtt Tízek bajnoksága	V.	Sportcsarnok
Kosárlabda	1. Városi 2008/2009. évi csapatbajnokság	2008. XI. 22.-2009. IV. 10.	Főiskola
Labdarúgás	1. Városi kispályás bajnokság	I. ford. IV – VII-ig	Városi kispályák
	2. Öreg-FIÚK 2008/2009 évi bajnokság Őszi fordulók: Tavaszi fordulók:	II. ford. VIII – X-ig VIII. 25–XI.22-ig III. 7-VI. 30-ig	Sorsolás szerinti helyszínen
Sakk	1. Ált. Isk. Egyéni Bajnokság	2008. X. 01-09. III. 31.	Dienes Ált. Isk.
	2. Középfokú Int. Városi Bajnoksága		Dienes Ált. Isk.
	3. Városi Nyílt Egyéni Villámverseny	III.	Szekszárd
	4. Városi Nyílt Rapid Bajnokság	I.-XI. IV-V.	Sorsolás szerinti helyszínen
	5. IX. Senior Bajnokság	IX-X.	Sorsolás szerinti helyszínen
	7. XXXIII. Szekszárd Kupa Nk-i Egyéni és Csapat Villámverseny	XII. 06.	Sorsolás szerinti helyszínen

Egyéb sportprogramok

Kézilabda	Női-ffi Nosztalgia Kupa	II. 7.	Szd. Sportcsarnok
Kézilabda	Női-ffi Tavasz Kupa	III. 29.	Szd. Sportcsarnok
Labdarúgás	Szekszárd Kupa	IV. 5.	Városi sportpálya
Labdarúgás	Sportnap	V. 1.	Városi sportpálya
Labdarúgás	XVIII. Kihívás Napja	V. 20.	Városi sportpálya
Kosárlabda	Sportnap	V. 29. vagy 30.	Szd. Sportcsarnok
Kosárlabda	XVIII. Kihívás Napja	V. 20.	Szd. Sportcsarnok
Kosárlabda	XIII. Adidas Streetball Utcai Kosárlabda Fesztivál	VI. 13.	Gimnázium és a Múzeum előtti úttest
Asztalitenisz	„Május 1.” Kupa amatőr Összevont női, ffi egyéni bajnokság	V. 1.	Szd. Sportcsarnok
Asztalitenisz	XVIII. Kihívás Napja	V. 20.	Szd. Sportcsarnok
Megyei Jogú Városok VIII. Sporttalálkozó	sportjátékok	VIII. vagy IX.	Szombathely

Egyesületek, alapítványok, sportcsoportok által szervezett nemzetközi és egyéb versenyek együttes szervezése

Babits M. Műv. Ház és a Gemenc TSE	XVIII. Kihívás Napja	V. 20.	Prométheusz Park
Kerékpár	XXX. Gemenci Nagydíj Nk-i UCI Kerékpáros Verseny	VIII. 8-11.	Sorsolás szerinti útvonalon
Kézilabda	XVI: Radenska Utp. Nemzetközi Terem Kézilabda Torna	VIII.	Sorsolás szerinti helyszíneken
Asztalitenisz	Mozgássérültek asztalitenisz szabadidős amatőr Nk-i. spv.	VIII.	Sorsolás szerinti helyszíneken
Kosárlabda	Sió Kupa XXXX. Nemzetközi Női Kosárlabdatorna	IX.	Sportcsarnok
Úszás	Sipos Márton XXX. Nemzetközi Úszó Emlékverseny	XI.	Városi Uszoda

4. A sport helye, szerepe a kistérség életében

A sport általános megítélése a magyar társadalomban pozitív, a társadalom szerint a sport minden területe különösen fontos. Ezt tükrözi a sport megújításának koncepciójáról szóló 24/1993. (IV.9.) OGY határozat is, amely megállapítja, hogy a „testnevelés és a sport olyan nemzeti ügy, amelynek gyakorlása – a kötelező testnevelés kivételével – az állampolgárok szabad és önkéntes elhatározásán alapul, ugyanakkor az ifjúság erkölcsi és fizikai nevelésében betöltött szerepét tekintve az oktatásban a szellemi neveléssel egyenrangú.”

A testi nevelésnek, mint pozitív társadalomformáló eszköznek megkülönböztetett figyelmet kell szentelni. A testkultúra semmi mással nem helyettesíthető funkciói:

- az egészségmegőrzés,
- erkölcsi-fizikai nevelés, személyiségformálás,
- a nemzeti öntudat erősítése,
- a mozgáskultúra, a mozgásműveltség, a cselekvésbiztonság fejlesztése,
- a tisztességes játék (fair play), az esélyegyenlőség és a tolerancia eszményének kiteljesedése,
- a káros szenvedélyek (alkohol- és drogfogyasztás) elleni harc,
- a szabadidő kulturált, hasznos eltöltése,
- kapcsolatok kialakítása, közösségek együttműködése,
- a kistérségi települések hírnevének növelése.

A Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás társulási megállapodásában külön nem szerepel a sportfeladat, a közoktatási feladatokon belül a sportversenyek szervezésének támogatását vállalta a kistérségi társulás.

2008. december 22-én a Tolna Megyei Sportszövetségek Szövetsége (TMSSZ) és a kistérségi társulás együttműködési megállapodást írt alá, melyben megvalósításra váró feladatok szerepelnek mindkét szervezet számára. A megállapodásban a következő vállalások olvashatók:

A kistérség feladatai a megállapodás végrehajtása során:

- a) a Közoktatási és Kulturális Bizottság feladatai közé felveszi a sportfeladatokat;
- b) a Sportszövetségekkel együttműködve megalkotja a kistérség sportstratégiáját, támogatja az abban megfogalmazott célok, programok megvalósulását;
- c) segíti a TMSSZ munkáját a kistérségi önkormányzatokkal, helyi sportszervezetekkel, sportintézményekkel való kapcsolat kialakításakor;
- d) a maga eszközeivel támogatja és ösztönözi a kistérségi önkormányzatokat abban, hogy a TMSSZ- szel együttműködjenek, megismerhessék a szövetség által képviselt értékeket;
- e) segíti a kistérségben működő sportért felelős civil szervezetek együttműködését;
- f) támogatja és segíti a TMSSZ és a kistérség civil szervezeteinek sportját, szabadidősportját segítő pályázati munkáját.

A TMSSZ feladatai a megállapodás végrehajtása során:

- a) segíti a kistérségi civil hálózat kialakítását, helyi civil szervezetek megalakulásának generálását, meglévő sportegyesületeken belül a fogyatékkal élők sportcsoportjainak működtetését;
- b) vállalja gyermektáboroztatási sportprogramok kidolgozását; segíti az oktatási intézmények és sportszervezetek turisztikai programjainak megvalósítását;
- c) segíti a kistérségben működő sportért felelős civil szervezetek kooperációját;
- d) kistérségi, megyei, regionális és országos turisztikai programok felépítése, működésének segítése;
- e) kistérségi információs rendszer felállítása és működtetése;
- f) kistérségen, megyén, belül a sportegyesületek, oktatási intézmények, megyei és országos szövetségek összekapcsolása – honlap: www.tolnasport.hu;

- g) támogatja a képzések, továbbképzések elindításához szükséges sporttal kapcsolatos szakmai felmérések végzését, sérülésspecifikus ismeretanyagok gyűjtését, összeállítását;
- h) segítséget nyújt tagszervezetein keresztül, hogy a dolgozók megismerjék a nemzetközi és hazai versenyrendszereket, az utánpótlás nevelést és a diáksportot, valamint az ezekhez kapcsolódó továbbképzési lehetőségeket;
- i) hagyományteremtő sport és szabadidősport napokat szervez a kistérség önkormányzataival, sportszervezeteivel;
- j) pályázatokat dolgoz ki a sport, szabadidősport feltételrendszerének javításához;
- k) a Kistérségnek segítséget nyújt a kistérségi sportstratégia megalkotásában; tanácskozási joggal részt vesz a Közoktatási és Kulturális Bizottság sporttémát érintő ülésein.

Lényeges azoknak a kapcsolódási pontoknak a megtalálása, amelyek alapot adhatnak a sport és egyéb területek együttműködéséhez, összekapcsolásához. Ennek egyik oka a szervezés, vagyis könnyebben átvihető a kistérségi társulási rendszeren is a sport, mint feladat és mint irányítási menedzsment kérdés, ha más területek is kapcsolódnak hozzá. A társulás munkaszervezetében nincs önállóan foglalkoztatott sportszakember, az oktatási referens munkakörébe kerültek be a sportfeladatok, mert e feladatok önállóan egyelőre nem töltenek be egy munkakört.

5. Szervezeti, intézményi háttér

Egy csapathoz való tartozás, a tisztességes verseny, szabályok betartása, mások tisztelete, a szolidaritás és fegyelem elvei, valamint a nonprofit klubokban szerveződő amatőr sport és az önkéntesség megerősítik az aktív polgárságot. Az önkéntesség a sportszervezetekben számos alkalmat teremt a nem formális oktatásra, amelyet erősíteni szükséges. A sport lehetőséget kínál a fiatalok számára a társadalmi integrációra és segíthet a bűnözéstől eltéríteni az embereket. Az utóbbi időben azonban új trendek jelennek meg a sport gyakorlásában, különösen a fiatalok körében. Egyre többen gyakorolnak sportokat önállóan, nem pedig csoportosan, szervezett keretek között. Ennek eredményeképpen csökken az amatőr sportklubok önkénteseinek száma.

A kistérség 15 településén működnek sportegyesületek (összesen 77), ebből Szekszárdon 56 működő sportegyesület van. 28 szekszárdi egyesületben van versenysport, 1 egyesületben

extrém sport tevékenység, a többi sportszervezet a szabadidő hasznos eltöltését, illetve az egészséges életmódhoz szükséges rendszeres testmozgást biztosítja tagjai számára.

Sportegyesületek a kistérségben

Település	Sportegyesület/sportszakosztály
Alsónána	-
Alsónyék	-
Báta	Báta Községi Sportegyesület /női labdarúgó, férfi labdarúgó, asztalitenisz szakosztály/
Bátaszék	Bátaszéki Sport Egyesület /karate, kosárlabda, labdarúgó, sakk szakosztály/ Bátaszéki Szabadidő és Sport Egyesület
Bogyiszló	-
Decs	Decsi Községi Sportegyesület /labdarúgó, kézilabda, sakk szakosztály/ Decs Szabadidős és Természetbarát Egyesület Decsi Szabadidős és Sporthorgász Egyesület Brigo Racing Sport Egyesület (rally)
Fácánkert	-
Fadd	Faddi Sport Egyesület /labdarúgó, kézilabda, karate, sárkányhajó, lovas szakosztály/
Felsőnána	-
Harc	Harci Ifjúsági Íjász Klub
Kéty	Kétyi Sport Club /labdarúgás/
Kistormás	-
Kölesd	Kölesdi Sport Egyesület /labdarúgás/
Medina	-
Murga	-
Őcsény	Őcsényi Sportkör /labdarúgó szakosztály/ Repülő Klub Sportegyesület
Pörböly	-
Sárpilis	Sárpilisi Ifjúsági és Sportegyesület /labdarúgás/
Sióagárd	Sióagárdi Sport Egyesület /labdarúgás/ Sióagárdi Torna Egyesület
Szálka	-
Szedres	Szedres Sport Egyesület /labdarúgás/
Szekszárd	Fehérlőfia SE /tájfutás/ Motor Sprint SE „FANATIX” Mountain Bike Club Garay Általános Iskola Sportosztályának.Labdarúgó Utánpótlásnevelésért Alap. Alisca Nyílt Íjász Egyesület APU RACING REAM Motorsport SE Atlétikai Club Szekszárd Dynamic Triatlon Club Embusen Karate SE Fáklya Sportegyesület /asztalitenisz/ Férfi Kosárlabda SE

Szekszárd	FITT LINE SE /aerobic, spinning/
	FUCHS Motorsport SE
	Gemenc Hőlégballon SE
	Gemenc Judo Klub Egyesület
	Gemenc Természetvédő és Sport SE
	Hikari Aikido Egyesület
	Ifjúsági Unió Szekszárd /természetjárás, vízitúra, kerékpár, magashegyi túra/
	IPPON Karate SE
	Kerekes Tenisz SE
	Közalkalmazotti Horgász Egyesület
	MINI-FANI Triatlon SE
	Óceán Könnyűbúvár SE
	Rádió Klub Szekszárd
	Rády Lovas SE és Huszárbandárium
	RE-CAR Autósport SE
	Roma Hagyományőrző és Diáksport Egyesület
	Senior Szabadidő- és Tgs. Club
	Szekszárdi Szabadidős Kerékpáros Egyesület
	Szekszárd Asztalitenisz Club
	Szekszárdi Elektromos Sportkör
	Szekszárdi SENIOR Atlétika Club
	Szekszárdi Mozgásművészeti Stúdió Közhasznú Egyesület /aerobic/
	Szekszárd Kórház SE /természetjárás, tenisz/
	Szekszárd Kosárlabda Utánpótlása Neveléséért Alapítvány
	Szekszárd UFC /labdarúgás/
	Szekszárdi Csocsó Közhasznú Egyesület
	Szekszárdi EXTRÉM SE /bmx, görkorcsolyázás, gördeszkázás/
	Szekszárdi Fekete Gólyák Kézilabda Club
	Szekszárdi Horgász Egyesület
	Szekszárdi Kerékpár SE
	Atomerőmű Kosárlabda Sport Club Szekszárd
	Szekszárdi Modellező Klub
	Szekszárdi Motorsport Egyesület
	Szekszárdi Póker SE
	Szekszárdi Sí Klub
	Szekszárdi Vízitársulat SE /teke/
	Tolna Megyei Siketek SE /labdarúgás, darts, sporthorgászat/
	Tolna Megyei Szabadidős SE /asztalitenisz, teke, tenisz, turisztika/
	Tolna Megyei Rendőr Sakk Egyesület
	Tolnatej SE /kézilabda/
	UKSE Szekszárd /kézilabda/
Unio Box Team	

Szekszárd	VIS-MAIOR SE
	Vízmű SE Szekszárd /úszás/
	Yorgos Asztalitenisz SE
Tengelic	Tengelici Sport Egyesület /labdarúgás/
	Rollecate KSZE /kézilabda/
Tolna	Alois Dallmayr- Tolnatext Kajak- Kenu Sport Club
	Fastron Asztalitenisz Club
	Tolna Kézilabda Club
	Tolna Városi Futball Club
Várdomb	Együtt Várdombért Egyesület /labdarúgó, asztalitenisz szakosztály/
Zomba	Sportegyesület Zomba /labdarúgó, kézilabda szakosztály/

Sportirányítás

A kistérségben csak Szekszárdon van főállású sporttal foglalkozó munkatárs.

A Közoktatási, Művelődési és Sportosztály ifjúsági és sportreferense látja el a sporttal kapcsolatos feladatokat, és szervezi kistérségi szinten is az együttműködést a sport területén. A Sport-, Ifjúsági és Civil Szervezetek Bizottsága pedig szervezi, irányítja és ellenőrzi a város sportéletét.

Sport-, Ifjúsági és Civil Szervezetek Bizottságának (SICSZB) működése:

a) dönt

- a bizottsági keret felhasználásáról,
- a bizottság hatáskörét érintő önkormányzati önerőt nem igénylő pályázatok benyújtásáról, illetve azon pályázatok benyújtásáról is, ahol az önerőt a bizottság a bizottsági keretből biztosítja,
- az önkormányzat fenntartásában álló sport-, illetve ifjúsági feladatot ellátó intézmény szervezeti és működési szabályzatának, illetőleg módosításának jóváhagyásáról,
- az önkormányzat fenntartásában álló sport-, illetve ifjúsági feladatot ellátó intézmény intézmény átszervezését nem érintő alapító okirat módosításának jóváhagyásáról,
- az önkormányzat fenntartásában álló sport-, illetve ifjúsági feladatot ellátó intézmények, valamint az önkormányzattal együttműködési, feladatellátási megállapodást kötő sport- illetve ifjúsági feladatot ellátó szervezetek, alapítványok szakmai beszámolójának elfogadásáról,
- a városi sport eseménynaptárról és annak éves teljesítéséről;

b) előkészíti:

- az ágazati költségvetésre vonatkozó közgyűlési rendelkezéseket,
- a nem önkormányzati fenntartású sportlétesítményekre vonatkozó együttműködési megállapodásokat,
- a város ifjúságpolitikai, civil, sport koncepcióját, illetve drogstratégiáját,
- a Sport- és Szabadidőközpont működéséhez szükséges feltételek biztosítását,
- a civil szervezetekkel kötendő együttműködési megállapodásokat;

c) javaslatot tesz:

- sporttal kapcsolatos megyei díjak odaítélésére,
- szakterületét érintő Aranykönyvi bejegyzésekre,
- sporttal kapcsolatos emléktábla elhelyezésére;

d) véleményezi:

- az ifjúsági tárgyú, illetve sport vonatkozású közgyűlési előterjesztéseket,
- az önkormányzat költségvetési rendelet-tervezetét, valamint szakterületét érintő rendelet-tervezeteket,
- az ágazathoz tartozó, önkormányzat fenntartásában álló intézmények vezetőinek kinevezésével összefüggő pályázatokat, javaslatot tesz a döntésre,
- Szekszárd Város stratégiája és a kábítószerprobléma visszaszorításáról szóló éves beszámolót,

e) közreműködik:

- a helyi sport koncepció alakításában, fejlesztésének tervezésében,
- a helyi testnevelési és sportfeladatok meghatározásában,

f) ellátja a városban zajló sporttevékenység, valamint az ifjúsággal kapcsolatos feladatok összehangolását,

g) kapcsolatot tart a helyi érdekvédelmi és szakmai szervekkel, valamint szakterületét érintően a civil szervezetekkel,

h) figyelemmel kíséri a város belterületén lévő szabadtéri sportlétesítmények, a játszóterek állapotát, illetve rendeltetésszerű használatát,

i) hozzájárulást adhat az egyes önkormányzati sport- és ifjúsági célú intézmények használatában lévő forgalomképes és korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak határozatlan idejű vagy az egy évet meghaladó határozott idejű bérbe, haszonbérbe, haszonkölcsönbe vagy használatba adásához (vagyonrendelet 26. § (3) bekezdés)

- j) figyelemmel kíséri a Tolna Megyei CISZOK tevékenységét, arról évente egy alkalommal tájékoztatást kér,
- k) kapcsolatot tart a városban működő civil szervezetekkel,
- l) figyelemmel kíséri a Sport- és Szabadidőközpont működését, javaslatot dolgoz ki e körben a költségvetési prioritások meghatározására, az intézmény műszaki, működési és személyi feltételeinek biztosítására.

6. Pályázati tevékenység

Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium több egymást követő évben pályázatot írt ki a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásai részére Komplex Kistérségi Táboroztatási Program megvalósításában történő együttműködésre, valamint Szeniorsport - Aktív Életmód - Egészségfejlesztő Program megvalósításában történő együttműködésre. A kistérségi társulás 2008-ban mindkét felhívásra nyújtott be pályázatot.

Komplex kistérségi sporttáborozási pályázat

A kistérségi táboroztatási programmal biztosítható a sport hasznos funkcióinak (egészségmegőrzés, rehabilitáció, nevelés, személyiségformálás, a mozgáskultúra fejlesztése, az identitástudat- és a közösségi magatartásformák kialakítása, a társadalmi mobilitás segítése, a szabadidő kulturált eltöltése) az ifjúság körében való érvényesülése. A pályázat további célja volt a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásai és a területükön működő civil szervezetek, intézmények kooperációjának erősítése, a lokális erőforrás-koncentráció megvalósítása, a fenntartható partnerségi modellek kidolgozása.

Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumhoz egy pályázatot nyújtottunk be 2008-ban (Garay János Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Közoktatási Típusú Sportiskola, Óvoda és Pedagógiai- Szakmai Szolgáltató Intézmény), mely támogatást nyert. A pályázat teljes költségvetése 320 ezer Ft volt, melyből a támogatás összege 240 ezer Ft-ot tett ki, a fennmaradó részt az iskola önerőként tette hozzá.

Szeniorsport - Aktív Életmód - Egészségfejlesztő Pályázat

Az egészséges életmód attitűdrendszerének kialakulását, és egész életen át tartó megőrzését, az időskorú lakosság fizikai aktivitásának ösztönzését döntő módon befolyásolhatja a szenior szabadidősport területi szintű megerősítése, a kistérségi programok kínálatának bővítése, közösségi keretek között történő megszervezése, az eseményeken résztvevők számának

növelése. A pályázat célja az életminőség javítása, pozitív irányú változások elérése a népesség egészségi állapotában, a többcélú kistérségi társulások és a területükön működő – időseket tömörítő – civil szervezetek, intézmények kooperációjának erősítése, a lokális erőforrás-koncentráció megvalósítása, a fenntartható partnerségi modellek kidolgozása, valamint a „senior sportháló” létrehozása.

Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumhoz két pályázatot nyújtottunk be 2008-ban, (Szenior Atlétikai Club, Etká- jóga Sportegyesület) mindkettő támogatást nyert. Mindkét pályázat esetében a költségvetés 400 ezer Ft volt, melyből a támogatás összege pályázatonként 300 ezer Ft-ot tett ki.

A fenti pályázatok mellett az egyesületek számára működésre, felújításra és programszervezésre több pályázati lehetőség is adódott a 2008. évben:

1. A Sportegyesületek Országos Szövetsége az Önkormányzati Minisztérium Sport Szakállamtitkársága által rendelkezésre bocsátott forrásból hirdetett pályázatot tagjai számára létesítmény felújításra, korszerűsítésre, fejlesztésre.

2. A Wesselényi Miklós Közalapítvány programszervezésre írt ki pályázatot sportegyesületek számára.

3. A Nemzeti Civil Alap civil szervezetek működésre és programszervezésre is kiírt pályázatot.

Térségünkben mindhárom kategóriában nyújtottak be szervezetek sikeres pályázatokat.

4. Tárt Kapus Létesítmények Program pályázat célja a sportlétesítmények délutáni, és/vagy esti, és/vagy hétvégi nyitvatartásának támogatásával különböző korosztályok és nemek, baráti és munkahelyi társaságok, lakóközösségek, illetve családok számára a rendszeres, sportlétesítmény használathoz kötött sportolási lehetőségeket biztosító terek ingyenes igénybevételi lehetőségének biztosítása.

Látható, hogy a lehetőségek megvannak, de mind a civil szervezetek, mind az önkormányzatok részéről nagyobb aktivitásra van szükség.

7. Sportfinanszírozás

Az önkormányzatnak alapvető érdeke, hogy a sport valamennyi társadalmilag hasznos funkciója - egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, nevelés, személyiségformálás, mozgáskultúra, cselekvésbiztonság fejlesztése, a közösségi együttélés és a társadalmi mobilitás segítése, a honvédelmi képesség fejlesztése, szórakozás és szórakoztatás - érvényesüljön. Az óvodai, iskolai testnevelés és diáksport, valamint a lakosság szabadidősportja, a kulturált szabadidő eltöltésének biztosítása az önkormányzatok alapfeladata. Az ehhez szükséges pénzügyi források biztosítása is önkormányzati feladat.

A települési önkormányzatok természetesen eltérő mértékben tudnak hozzájárulni a sport támogatásához. Sajnos - egyre több településen – az önkormányzat költségvetése nem fedezi az alapvető, legszükségesebb kiadásokat sem, ezért a sport finanszírozása egyre csökken.

A megyeszékhelyen kiemelt támogatást kapnak a csapatsportágak közül a kosárlabda, a kézilabda és a labdarúgás szakosztályai, az egyéni sportágak atlétika, asztalitenisz, judo, kerékpár, triatlon, úszás szakosztályai mellett pedig mindazon szakosztályok, amelyek rendelkeznek válogatottakkal, nemzetközi eredményekkel. A támogatás mértékének meghatározásánál fő szempont az utánpótlásnevelés, az utánpótlásnevelés kiépítettsége - iskolai utánpótlásnevelő-bázisok, önálló utánpótlásneveléssel foglalkozó sportszervezetek, egyesületben foglalkoztatott utánpótlás felmenőrendszerű kiépítettsége.

A sportszervezetek többirányú bevételi forrással rendelkeznek (tagsági díj, jegyeladások, a hirdetés és szponzorálás, a közvetítési jogok, a lakosság hozzájárulása stb). Az egyesületek többségénél a működésükhöz szükséges anyagi háttérrel nagy részben az önkormányzati támogatás biztosítja, de nem hagyható figyelmen kívül a gazdasági és magánszféra hozzájárulása sem. Mára a sport korábbi nagy pártfogói (a szövetkezetek, az állami vállalatok) jelentős része tönkrement, átalakult, sporttámogató tevékenységük szinte megszűnt. Az új cégek, multinacionális vállalatok nem mutatnak kellő hajlandóságot a sportolás anyagi támogatására, a kisebb vállalkozások pedig a jelenlegi gazdasági helyzetben a fennmaradásukért küzdenek, nem igazán alkalmasak a támogató szerepkörre, így nehezen jutnak szponzori támogatáshoz a szakosztályok. Szülői segítséggel, pályázati támogatással és eredményességi támogatással egészül ki a pénzügyi keret.

8. Sportinformációs rendszer

A szervezést nagymértékben segíti az ÖTM által létrehozott sportinformációs rendszer (honlap), ahová regisztrációval lehet felkerülni. A rendszerbe a Szekszárd-tolnai kistérség is regisztrált. Folyamatos a központi (ÖTM Sport Szakállamtitkárság) által küldött tájékoztatók figyelése. Nagy előrelépés lesz, ha kistérségen belül is kiépül a sportinformációs rendszer, mert gyorsabb, pontosabb és hatékonyabb lehet a sportszervezés térségen belül és azon túl is. A fejlesztés a szakemberek koordinálása, az információk lakossághoz történő eljuttatásához, az alapvető információáramláshoz és tájékozódáshoz nélkülözhetetlen.

A Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás, illetve a Tolna Megyei Sportszövetségek Szövetsége honlapjára (www.szekszardikisterseg.hu illetve www.tolnasport.hu) a későbbiekben felkerül egy sportadatbázis, mely a településeken működő klubok, egyesületek, sportlétesítmények és sporteseménynaplót tartalmaz. A portálok látogatottsága magas, így várhatóan széles körben tud információt továbbítani az érdeklődők részére.

9. Sportfejlesztési tervek, célok

A kistérség településeinek többsége a jövőt tekintve legfontosabb feladatának a sportlétesítmények felújítását, építését, illetve eszközbeszerzést tekinti. Néhány községben - pályázati finanszírozás, illetve önkormányzati hozzájárulás segítségével - a felújítási munkálatok elkezdődtek. A települések nagy része még várja a megfelelő pályázat kiírását a sportfejlesztési tervek megvalósításához.

Sportfejlesztési tervek a kistérség településein

Település	Sportfejlesztési tervek
Alsónána	öltözők felújításának befejezése
Alsónyék	labdarúgópálya világításának megvalósítása
Báta	sportpályán lévő öltözők felújítása
Bátaszék	sportpályán lévő öltözők felújítása és bővítése; sportcsarnokban fűtőkorszerűsítés; játsszótéren kialakított kézilabda- és streetballpálya körülkerítése
Bogyiszló	sportcsarnok építése
Decs	sportcsarnok tetejének felújítása, szigetelés, világítás és fűtés korszerűsítése; sportpályán lévő öltözők felújítása
Fácánkert	labdarúgópálya felújításának befejezése; kézilabdapálya kialakítása

Fadd	sportcsarnokban térelvlasztó függönyök felszerelése, világítás és fűtés korszerűsítése, ablakcsere, eszközbővítés; sportszakember alkalmazása; sportpályán szurkolói ülőhely bővítése; öltözőkben elektromos hálózat, víz és fűtőkorszerűsítés, berendezés cseréje; labdarúgópálya melletti területen kézilabda- vagy röplabdapálya kialakítása; kézilabdapálya újraaszfaltozása; eszközcsere; használaton kívüli tornaterem felújítása; Fadd-Domboriban csónak- és kajak-kenu kölcsönző létesítése/bérlése; Fadd-Domborit összekötő tanösvény létesítése; Fadd-Domborit összekötő kerékpárút megépítése
Felsőhána	sportpálya világításának megvalósítása
Harc	sportpálya felújítása
Kéty	aszfaltos kispálya, tenispálya kialakítása; fitneszterem létesítése a régi öltöző épületében; öltöző szigetelése, melegvízellátás korszerűsítése; kispadok felújítása
Kistormás	sportszerek, - eszközök cseréje; kosárlabdapálya kialakítása
Kölesd	új sportöltöző építése kis fedett lelátóval
Medina	öltözők felújítása és átalakítása csónaktárolónak; mobilkikötő beszerzése a Sió-partra
Murga	labdarúgópálya környezetének felújítása, eszközcsere, világítás megvalósítása
Őcsény	labdarúgópálya felújítása; tornaterem felújítása/új építése
Pörböly	óvodai tornaszoba építése
Sárpilis	sportpálya (bitumenes) építése
Sióagárd	sportpályán lévő öltözők felújításának befejezése, akadálymentesítés; iskolai tornaszoba padlózatának felújítása, sporteszközök cseréje; udvari játékok karbantartása, elavult eszközök cseréje; iskolai sportpálya aszfaltburkolatának felújítása; testkondicionáló teremben a földem és mennyezet felújítása
Szálka	tornaterem felújítása
Szedres	sportpályán lévő öltözők felújítása, bővítése; labdarúgópályán ülőhely kialakítása, kerítés felállítása
Szekszárd	fedett uszoda és élményfürdő építése; műfüves labdarúgópálya (nagy pálya méretű) kialakítása; 2 db műfüves labdarúgópálya (futsal méretű) kialakítása; katlan pálya befűvesítése; öltöző építése; 8 sávós műanyag borítású atlétikai pálya megépítése
Tengelic	sportpályán lévő öltözők felújítása, korszerűsítése; labdarúgópálya karbantartásához szükséges gépek, eszközök beszerzése, cseréje; pályagondnok alkalmazása; sportcsarnok tetőszerkezetének felújítása/cseréje
Tolna	a sportfejlesztési célok Tolna város hosszú távú sportstratégia szempontjai szerint kerülnek meghatározásra
Várdomb	sportpálya és szabadidőpark létrehozása
Zomba	sportcsarnok építése

A kistérség sporttevékenységének részterületeit magába foglaló célrendszer szerteágazó, minden ebből a szempontból lényeges vonatkozást magába kell foglalnia.

- ❖ Az iskolai testnevelés és sport területén törekedni kell a mozgásgazdag életmód elemeinek tudatosítására, elsajátíttatására a testnevelés illetve sportjellegű tevékenységek gyakoriságának növelésével, mindennapossá tételével.
- ❖ A diáksport kiforrott versenyrendszerrel rendelkezik. Minden iskola vegye számba a lehetőségeit az ebbe történő bekapcsolódást illetően, mert ez szolgálhatja a folyamatosságot
A diákolimpiai versenyrendszer és az alapszintű versenysport adott esetben egymásba integrálható, így a diáksport nagyszerűen szolgálhatja az utánpótlásnevelés folyamatát, annak határfokát emelheti.
- ❖ A szabadidősport területén megfogalmazható célok a legsokrétűbbek, legnagyobb súlyúak.
  - a) Sportolási lehetőség elérhetősége, annak folyamatos biztosítása a lakosság számára, események szervezésével is.
  - b) Sportszolgáltatások körének bővítése, választási lehetőség, kínálat nyújtása (Wellness programok; családi programok gyermekek, szülők bevonásával).
  - c) Infrastrukturális feltételek javítása.
  - d) A civil szervezetek szerepének növelése, tevékenységük célok megvalósítása irányába terelése, az öntevékenység elvének tudatosítása.
  - e) Az önfinanszírozás elvének tudatosítása, érvényesítése.
  - f) Önkormányzati hozzájárulás rendszeresítése.
  - g) Sportolási segédeszközök elérhetővé tétele.
- ❖ A fogyatékkal élők részére sportolási lehetőség biztosítása.
- ❖ A minőség által körvonalazott szinten bekapcsolódás a versenysportba (kistérségi, megyei, regionális, országos, nemzetközi).
A látványsport (üzleti sport, professzionális bajnokságok) lehetőség szerinti kibontakoztatása, az érdeklődés fokozása.
- ❖ Az utánpótlásnevelés fontosságának tudatosítása.
  - a) Egészségcélú rendszeres foglalkoztatás biztosítása.
  - b) A versenysport igényeinek megfelelő egyének kiválasztása, szakszerű foglalkoztatása, tehetségek gondozása.

- c) Előkészítés későbbi magas szintű sporttevékenység folytatására.
- ❖ Bekapcsolódás a sportszakemberek képzésébe - edzők, szervezők, versenybírók. Rendezvények bonyolítása szakképzett személyek segítségével.
  - ❖ Sportegészségügyi hálózat működési feltételeinek biztosítása. Rekreatív, rehabilitációs tevékenység lehetőségeinek megteremtése.
  - ❖ A létesítményfeltételek megteremtésével, fejlesztésével lehetővé tenni a sporttevékenység tartalmi vonatkozású, lényegi részének megvalósítását.

10. Legitimáció

A Szekszárd-tolnai kistérség Sportstratégiáját a Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanácsa a 2009. szeptember 22-én tartott ülésén a 38/2009. (IX. 22.) Tkt. számú határozatával elfogadta.

Szekszárd, 2009. szeptember 22.

Horváth István
elnök